

2015

ECONOMICS

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Contd.

PART A – ক অংশ

1. (a) Fill in the blank :
In economics, it is generally assumed that the consumer is a individual. 1
খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰা :
অর্থনীতিত সাধাৰণতে ধৰা হয় যে ভোক্তা এজন ব্যক্তি।
- (b) Define substitute goods. 1
বিকল্প দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (c) Define inferior goods. 1
নিকৃষ্ট দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (d) In which form of market, products are homogeneous ? 1
কেনেধৰণৰ বজাৰ ব্যৱস্থাত উৎপাদিত বস্তুসমূহ পূৰ্ণসাদৃশ্যযুক্ত?
- (e) What is the shape of supply curve in the market period ? 1
বজাৰকালীন যোগান ৰেখাডালৰ আকৃতি কেনে?
- (f) What is meant by equilibrium price ? 1
ভাৰসাম্য দৰ বুলিলে কি বুজায়?
2. Give the concept of centrally planned economy. 2
কেন্দ্ৰীয় পৰিকল্পিত অৰ্থব্যৱস্থাৰ ধাৰণাটো আগবঢ়োৱা।
3. Distinguish between positive economics and normative economics. 2
যথার্থ আৰু আদৰ্শগত অৰ্থবিজ্ঞানৰ পাৰ্থক্য লিখা।
4. Draw a vertical demand curve and state the nature of price elasticity on it. 2
এডাল উলম্ব চাহিদা ৰেখা অঙ্কণ কৰা আৰু তাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ প্ৰকৃতি লিখা।

5. State any two assumptions of the law of demand. 2
চাহিদা বিধিটোৰ যিকোনো দুটা অভিধাৰণা লিখা।
6. What is shut down point of a firm ? 2
ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ উৎপাদন বন্ধ বিন্দু কি?
7. Total fixed cost of a firm is Rs. 100 when it produces 15 units of output. If the level of output increases to 30 units, what will be the fixed cost in the short-run ? Give reason for your answer. 2
ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান এখনে 15 একক উৎপাদন কৰোঁতে মুঠ স্থিৰ ব্যয় 100 টকা হয়। উৎপাদনৰ পৰিমাণ 30 এককলৈ বাঢ়িলে, হ্ৰস্বকালত স্থিৰ ব্যয় কিমান হ'ব? তোমাৰ উত্তৰৰ সপক্ষে যুক্তি দিয়া।
8. Distinguish between change in quantity supplied and change in supply. 4
যোগানৰ পৰিমাণৰ পৰিৱৰ্তন আৰু যোগানৰ পৰিৱৰ্তনৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
9. Write down four characteristics of perfectly competitive market. 4
পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
10. Explain with the help of a diagram how the shifting of the demand curve for a commodity affects the equilibrium price and output. 4
সামগ্ৰী এবিধৰ চাহিদা ৰেখাৰ স্থানান্তৰণে ভাৰসাম্য দাম আৰু পৰিমাণৰ ওপৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায় তাক চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

OR/ অথবা

What is change in demand? State any three factors that can cause shift in the demand curve. 1+3=4

চাহিদাৰ পৰিৱৰ্তন কি? চাহিদা ৰেখাৰ স্থানান্তৰণ ঘটাব পৰা যি কোনো তিনিটা কাৰণ লিখা।

11. State the law of diminishing returns. State the reason behind this law. 1+3=4

উৎপাদনৰ ক্ৰমহাসমান প্ৰতিদানবিধিটো লিখা। বিধিটোৰ আঁৰৰ কাৰণ দৰ্শোৱা।

Explain the relationship between Marginal Product (MP) and Total Product (TP) of an input.

এটা উপাদানৰ প্ৰান্তিক উৎপাদন (MP) আৰু সৰ্বমুঠ উৎপাদন (TP)ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

12. Distinguish between explicit cost and implicit cost. Give *one* example of each of them. 2+2=4

প্ৰকাশ্য আৰু অন্তৰ্নিহিত ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য লিখা। প্ৰত্যেকৰে এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

13. Explain with the help of a diagram why at consumer's optimum point the budget line should be tangent to an indifference curve. 6

উপভোক্তাৰ সৰ্বোত্তম বিন্দুত বাজেট ৰেখা কিয় নিৰপেক্ষ ৰেখা এডালৰ স্পৰ্শক হ'ব লাগে চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

Explain the conditions for profit maximisation of a firm.

ব্যৱসায় প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ লাভ সৰ্বোচ্চকৰণৰ স্বৰ্ত্ত সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

14. Show with the help of diagram how the market demand curve can be derived from individual demand curves. 6

ব্যক্তিগত চাহিদা ৰেখাৰ পৰা কেনেকৈ বজাৰ চাহিদা ৰেখা পাব পাৰি চিত্ৰৰ সহায়েৰে দেখুওৱা।

OR / অথবা

Explain the relation among TR, AR and MR of a monopolist with the help of a hypothetical table and a diagram.

এখন কাল্পনিক তালিকা আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত একচেতিয়া ব্যৱসায়ী এজনৰ মুঠ আয় (TR), গড় আয় (AR) আৰু প্ৰান্তিক আয় (MR)ৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

15. (a) What is macroeconomics ? 1
সমষ্টিবাদী অৰ্থবিজ্ঞান কি?

- (b) What is circular flow of income ? 1
আয়ৰ চক্ৰীয় প্ৰবাহ কি?

- (c) Define intermediate goods. 1
মধ্যবৰ্তী দ্ৰব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (d) What is velocity of circulation of money ? 1
মুদ্ৰাৰ প্ৰচলন বেগ কি?

- (e) "The speculative demand for money is ----- (directly / inversely) related to the market rate of interest." — (Fill in the blank by choosing the correct word from the bracket) 1

"মুদ্ৰাৰ কল্পনাপ্ৰসূত চাহিদা বজাৰ সুদৰ হাৰৰ সৈতে ----- (প্ৰত্যক্ষভাৱে / বিপৰীত ক্ৰমে) সম্পৰ্কিত।" — (বন্ধনীৰ ভিতৰৰ পৰা শুদ্ধ শব্দটো বাচি উলিয়াই খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰা)

- (f) What is foreign exchange rate ? 1
বৈদেশিক বিনিময় হাৰ কি?

16. Explain the concept of depreciation in the context of national income accounting. 2

ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনাৰ প্ৰসঙ্গত ক্ষয়-ক্ষতিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

17. If the marginal propensity to consume (C) of an economy is 0.9, find out the value of the income multiplier. 2

এটা অৰ্থব্যৱস্থাত যদি প্ৰান্তিক ভোগ প্ৰবণতা (C) 0.9 হয়, তেনেহলে আয় গুণকৰ মান উলিওৱা।

18. Distinguish between consumption goods and capital goods. 2
ভোগ্যবস্তু আৰু মূলধনজাতীয় বস্তুৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

19. Explain the significance of revenue deficit. 2
ৰাজহ ঘাটৰ তাৎপৰ্য্য ব্যাখ্যা কৰা।

20. Define private goods and public goods. 2
ব্যক্তিগত দ্রব্য আৰু ৰাজহুৱা দ্রব্যৰ সংজ্ঞা দিয়া।
21. State *two* merits of fixed exchange rate. 2
স্থিৰ বিনিময় হাৰৰ দুটা সুবিধা লিখা।
22. What do you understand by the problem of double counting? Explain the need for avoiding double counting in the estimation of national income. 2+2=4
দ্বৈত গণনাৰ সমস্যা বুলিলে কি বুজা? জাতীয় আয় গণনাৰ ক্ষেত্ৰত দ্বৈত গণনা পৰিহাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা।
23. It is planned to make a new investment of Rs. 1000 crores in an economy. How much will be the increase in National Income if MPS is 0.4? 4
এটি অৰ্থব্যৱস্থাত নতুনকৈ 1000 কোটি টকা বিনিয়োগ কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। যদি $MPS = 0.4$ হয়, তেন্তে জাতীয় আয় কিমান পৰিমাণে বৃদ্ধি হ'ব?
24. What is investment? Distinguish between gross investment and net investment. 2+2=4
বিনিয়োগ কি? মুঠ বিনিয়োগ আৰু শুদ্ধ বিনিয়োগৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
25. Explain *two* functions operated through government revenue and expenditure measures. 4
চৰকাৰী ৰাজহ আৰু ব্যয় ব্যৱস্থাবে সাধিত দুটা কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।
26. Explain the concepts of autonomous and accommodating transactions of balance of payments. 4
লেন-দেনৰ সমতাৰ স্বনিৰূপিত আৰু প্ৰণোদিত লেন-দেনৰ ধাৰণা দুটা ব্যাখ্যা কৰা।

OR/ অথবা

What do you mean by disequilibrium in balance of payment (BOP)?
Mention *any two* causes of adverse BOP of a country.
লেনদেনৰ ভাৰসাম্যহীনতা বুলিলে কি বুজা? এখন দেশৰ প্ৰতিকূল লেনদেনৰ সমতাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

27. From the following data, find out personal income and personal disposable income. 4+2=6

তলৰ তথ্যৰ পৰা ব্যক্তিগত আয় আৰু ব্যক্তিগত ব্যয়যোগ্য আয় নিৰ্ণয় কৰা।

Rs. in crore (কোটি টকাত)

(i) NDP at factor cost.....	9,000
উপাদান ব্যয়ত নিগুটি ঘৰুৱা উৎপাদন	
(ii) Net factor income from abroad	150
বিদেশৰ পৰা নিগুটি উপাদান আয়	
(iii) Undistributed profit	500
অবিতৰিত লাভ	
(iv) Corporate Tax.....	600
নিগম কৰ	
(v) Interest received by household	1,200
পৰিয়ালে অৰ্জন কৰা সুদ	
(vi) Interest paid by household	1,000
পৰিয়ালে প্ৰদান কৰা সুদ	
(vii) Transfer income	400
হস্তান্তৰিত আয়	
(viii) Personal tax	600
ব্যক্তিগত কৰ	

OR/ অথবা

Explain the income method of calculating GDP.

মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন গণনাৰ আয় পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

28. Briefly explain *any four* functions of a commercial bank. 6
বাণিজ্যিক বেংকৰ যিকোনো চাৰিটা কাৰ্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

OR/ অথবা

Explain *three* instruments of credit control used by the central bank.

কেন্দ্ৰীয় বেংকে ব্যৱহাৰ কৰা ঋণ নিয়ন্ত্ৰণৰ তিনিবিধ সঁজুলি ব্যাখ্যা কৰা।

— x —

Total No. of Printed Pages—6

25 T—ADAS

2015

ADVANCE ASSAMESE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

C15—1**50*/9

(Turn Over)

১। (ক) 'বর্ষা বর্ণন' কবিতাটিত বর্ষাকালৰ চিত্ৰ কিদৰে প্ৰকাশ পাইছে, আলোচনা কৰা। ৫

অথবা

(খ) 'ই যে অগ্নি-বীণাৰ তান' কবিতাটিত প্ৰকাশ পোৱা স্বদেশপ্ৰেমৰ আভাস দাঙি ধৰা।

২। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই তলৰ যি কোনো এছোৱা ব্যাখ্যা কৰা : ১+৩=৪

(ক) মানুহেই দেৱ মানুহেই সেৱ
মানুহ বিনে নাই কেৱ।

(খ) ব্ৰহ্মাণ্ডত চালি-জাৰি ক'তো হ'লে পোৱা নাই
এদিনৰ কাৰণেও
সৰলতা আজি তেনেকুৱা।

৩। (ক) "প্ৰকৃতিৰ অভিনয় মানপী পুতলা
আছিল, উঠি গ'ল
পাতি পাতি বিচিত্ৰ মেলা,
হাঁহি আৰু কান্দোনৰ নৱ নৱ খেলা।"

মানুহক 'প্ৰকৃতিৰ অভিনয় পুতলা' বুলি কিয় কৈছে? ৩

(খ) "বিবহ-কাতৰ মই, বিবহত মৰোঁ দেই-পুৰি,
অ' মোৰ প্ৰাণৰ প্ৰিয়া, ক'ত যাম তোমাক বিচাৰি।"

কবিৰ বিবহৰ চিত্ৰ ইয়াৰ মাজেৰে কিদৰে প্ৰকাশ পাইছে, লিখা। ৩

(গ) ডিব্ৰুগড়ৰ নেওগৰ পিতৃৰ আৰু জন্মলাভ কৰা গাঁওখনৰ নাম লিখা। ১+১=২

৪। চমু উত্তৰ দিয়া : ১×৩=৩

(ক) তোমাৰ পাঠ্য-পুথিত থকা শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ 'বৰ্ষা বর্ণন' কবিতাটি ক'ৰ পৰা লোৱা হৈছে?

(খ) চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালাৰ দ্বাৰা ৰচিত প্ৰথম-কবিতা-পুথিখনৰ নাম কি?

(গ) অসমৰ সাহিত্য জগতত অম্বিকাগিৰী ৰায়চৌধুৰীক কি বিশেষণেৰে জনা যায়?

৫। (ক) 'বুৰঞ্জীৰ দৌৰাত্ম্য' নামৰ পাঠটিৰ মূল কথাখিনি তোমাৰ ভাষাত চমুকৈ লিখা। ৫

অথবা

(খ) শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ জীৱন-দৰ্শনত কেনেধৰণৰ পাৰ্থক্য থকা বুলি লক্ষ্মীধৰ শৰ্মাই উল্লেখ কৰিছে, বুজাই লিখা।

৬। বিহুক অসমৰ জাতীয় উৎসৱ বুলি কিয় কোৱা হয়? তোমাৰ পাঠ্য প্ৰৱন্ধৰ সহায়ত চমুকৈ লিখা। ৩

৭। (ক) তলৰ যি কোনো দুটাৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা : ২×২=৪

বাঁহী ; হলিৰাম ঢেকিয়াল ফুকন ; বেদ ; আয়ুৰ্বেদ।

(খ) চমু উত্তৰ দিয়া : ১×৩=৩

(১) 'বুৰঞ্জী' কি ভাষাৰ শব্দ?

(২) 'দ্বী-শক্তি' মানে কি?

(৩) 'অসমৰ ফুট' ৰূপে কাক কোৱা হয়?

৮। “কপিলী দুখৰো চকুলো—আনন্দৰো চকুলো।”

এই উক্তিৰ আধাৰত ‘কপিলীপৰীয়া সাধু’ উপন্যাসৰ এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

৬

৯। (ক) ৰূপাই কোন? তেওঁৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

১+৩=৪

(খ) তলৰ যি কোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :

৩×২=৬

হাৰিয়া ; তিলক গোসাঁই ; চুখাংচু বাবু ; চামগুৰীয়া।

১০। (ক) “মোৰ কথাবোৰ বাক বেঁকা—তই চিধা বাট ল।”

কোনে, কাক এনেকৈ কৈছিল?

১+১=২

(খ) “কোন? সেই ‘কৈদী’ গোসাঁই?”

কোনে, কাক ‘কৈদী’ গোসাঁই বুলি কৈছে?

১+১=২

১১। (ক) ‘আমাৰ ছাৰ’ৰ প্ৰকৃত নাম কি? তেওঁৰ চৰিত্ৰটো বিশ্লেষণ কৰি দেখুওৱা।

১+৪=৫

অথবা

(খ) ‘হাতী’ গল্পত মূল্যবোধৰ অৱক্ষয়ৰ চিত্ৰ কেনেদৰে অংকিত হৈছে তাক বিশ্লেষণ কৰি দেখুওৱা।

৫

১২। (ক) “নতুনৰ শোভাযাত্ৰাত ঠাই নোপোৱা, প্ৰাচীন হৈ যাব ধৰা পৃথিৱীৰ দুটা অথৰ্ব প্ৰতিনিধি।” এই বাক্যটি ক’ৰ পৰা উদ্ধৃত? ইয়াত উল্লেখ কৰা অথৰ্ব প্ৰতিনিধি দুটা কোন কোন?

১+১+১=৩

(খ) হোমেন বৰগোহাঞিদেৱে ৰচনা কৰা একমাত্ৰ কাব্য-সংকলনখনৰ নাম কি?

১

(গ) যোগেশ দাসে ৰচনা কৰা এখন উপন্যাসৰ নাম লিখা।

১

১৩। (ক) চুটিগল্প আৰু উপন্যাসৰ পাৰ্থক্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

৪

অথবা

(খ) চুটিগল্প বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ উল্লেখ কৰা।

২+২=৪

১৪। তলৰ যি কোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা :

৩×২=৬

(ক) চুটিগল্পৰ আৰম্ভণি আৰু পৰিসমাপ্তি

(খ) চুটিগল্প আৰু সাধুকথাৰ পাৰ্থক্য

(গ) উপন্যাসৰ সংলাপ

(ঘ) বিষয়বস্তু অনুসৰি উপন্যাসৰ শ্ৰেণী-বিভাজন

১৫। (ক) সাহিত্যত অলংকাৰৰ প্ৰয়োজন কি? শব্দালংকাৰ আৰু অৰ্থালংকাৰ কাক বোলে? উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

২+২+২=৬

(খ) তলৰ যি কোনো দুবিধ অলংকাৰৰ সূত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া :

২×২=৪

উপমা ; অপ্ৰস্তুত প্ৰশংসা ; শ্লেষ ; অনুপ্ৰাস।

১৬। (ক) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ সাহিত্যিক জীৱনৰ চমু পৰিচয় দি তেওঁৰ দ্বাৰা প্ৰণীত চুটিগল্পৰ পুথিসমূহৰ নাম লিখা।

৩+৩=৬

(খ) ৰজনীকান্ত বৰদলৈয়ে জনজাতীয় জীৱনক পটভূমি হিচাপে লৈ লিখা উপন্যাসখনৰ নাম কি? তেওঁ ৰচনা কৰা উপন্যাস-সাহিত্যৰ বিষয়ে এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

১+৪=৫

(গ) চমু উত্তৰ দিয়া :

১×৪=৪

- (১) 'লাহৰী' উপন্যাসৰ ৰচক কোন ?
- (২) দৈবচন্দ্ৰ তালুকদাৰে ৰচনা কৰা এখন উপন্যাসৰ নাম লিখা।
- (৩) 'বাজীকৰ' নামৰ গল্প-পুথিখনৰ ৰচক কোন ?
- (৪) দণ্ডিনাথ কলিতা মুখ্যতঃ ঔপন্যাসিক নে গল্পকাৰ ?

2015

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

GROUP-A (NEW SYLLABUS)

Page No. 2 – 9

Q. No. 1 – 13

GROUP-B (OLD SYLLABUS)

Page No. 10 – 15

Q. No. 1 – 13

Contd.

GROUP – A
(NEW SYLLABUS)

1. Answer *any five* of the following :

1×5=5

- (a) Who was Lord Rosebery?
- (b) What does an automobile mean to Narayan?
- (c) For how long does Narayan use his car?
- (d) What has undoubtedly done good to Kamala?
- (e) What does 'parole' mean?
- (f) Who was the 'apostle of Hero worship'?
- (g) What is Forster's motto?
- (h) "I do not believe in Belief. But this is an age of faith" where does this line occur?
- (i) Who is the writer of the prose piece 'The Scientific Technique'?
- (j) Who was Confucius?

2. Answer *any five* of the following :

2×5=10

- (a) How is Dr B R Ambedkar remembered today?
- (b) What is Clemenceau's view on most statesmen?
- (c) What does Narayan lack? Does he regret it?
- (d) What does Narayan begin to fear after every visit to the workshop?
- (e) What makes Nehru think that he would be taken back to prison soon?
- (f) What does Forster advocate in his prose piece 'Two Cheers for Democracy'?
- (g) What does 'The Scientific Technique' expostulate?
- (h) What has given Science its prestige?

3. Answer *any three* of the following :

4×3=12

- (a) What is Carlyle's idea of sincerity?
- (b) What is the difference between an eminent individual and a great man?
- (c) Why is the acquisition of a sophisticated, imported car 'an irrelevancy and a nuisance' for Narayan?
- (d) How does Nehru overcome his loneliness and feeling of helplessness which assail him in prison?
- (e) What, according to Forster, are the merits of democracy?
- (f) What is the demarcating line between the traditional and the scientific technique?

4. Explain with reference to the context : (*any two*)

4×2=8

- (a) But of a great man especially, of him I will venture to assert that it is incredible he should have been other than true. It seems to me the primary foundation of him this ... No man adequate to do anything, but is first of all in right earnest about it : what I call a sincere man.
- (b) Among the things I value are privacy and anonymity; both are lost when I allow myself to be carried about in a gaudy car. It is like sitting in a howdah on elephant back and hoping not to be noticed.
- (c) Human beings have an enormous capacity for adapting themselves and so I too adapted myself to some extent to the new conditions.
- (d) Science as knowledge advanced very rapidly throughout the whole of the seventeenth and eighteenth centuries, but it was not until near the end of the eighteenth century that it began to affect the technique of production.

5. Answer *any five* of the following :

1×5=5

- (a) Who is the poet of the poem 'Sita'?
- (b) 'War's annals will cloud into night.' What does 'cloud into night' mean?
- (c) When does the parting take place?

(d) _____ like a floating wide cloud.
Fill in the blank.

- (e) To whom does the narrator tell the story of Sita ?
(f) Where has the phrase 'The Breaking of Nations' been borrowed from ?
(g) What are the colours mentioned in the poem 'Rickshaw-wallah' ?
(h) What does the rickshaw-wallah value most ?

6. Answer *any four* of the following : 2×4=8
(a) Why is the man as well as the horse in the poem 'In Time of The Breaking of Nations', half asleep ?
(b) What does Hardy try to convey through the poem 'In Time of The Breaking of Nations' ?
(c) Mention the colours used in the poem 'Taking Leave of a Friend'.
(d) What do the children gaze on in the darkened room ?
(e) What 'mythic past' does the poet try to bring out in the poem, 'Sita' ?
(f) 'His arms and legs are wholly literate'. — Elaborate.
(g) What is the central idea of the poem, 'Rickshaw-wallah' ?

7. Answer *any three* of the following : 4×3=12
(a) How does the poem 'In Time of The Breaking of Nations' reflect Hardy's attitude towards war ?
(b) How does the poet bring out the painful experience of the parting of friends ?
(c) Comment on the poet's use of imagery in the poem 'Taking Leave of a Friend'.
(d) How are the children affected by the mother's song ?
(e) What does the poet say about the forms tattooed on the Rickshaw-wallah's body ?

8. Explain with reference to the context *any one* of the following : 5×1=5

- (a) Here we must make separation
And go out through a thousand miles of dead grass.
(b) When shall those children by the mother's side
Gather, ah me ! as erst at eventide ?
(c) But he, he would take all corners yet,
especially the thin-stemmed witches.

9. Change the following sentences as per the directions given in the brackets without changing the meaning : (*any five*) 1×5=5

- (a) I shall always remember you. (*Make it negative*)
(b) I was doubtful if he would come. (*Make it negative*)
(c) She is too intelligent not to understand it. (*Make it affirmative*)
(d) No sooner did he see me than he began to weep. (*Make it affirmative*)
(e) No one can understand the mystery of life. (*Make it Interrogative*)
(f) The boys were not present there. (*Make it interrogative*)
(g) Who does not know that two and two make four ? (*Make assertive*)
(h) He won't show me his papers, he won't tell me who he is
(*Use neither - nor*)

10. Add question tags to the following : (*any five*) 1×5=5

- (a) She would not go home during holidays, _____ ?
(b) The captain did not agree to this, _____ ?
(c) Anyone could have done it. _____ ?
(d) Let us have a cup of coffee now. _____ ?
(e) There is no doctor in this village, _____ ?

- (f) Please ask the boys to come in, _____ ?
 (g) None could tell the address, _____ ?
 (h) He will let her go home, tomorrow, _____ ?

11. Fill in the blanks with suitable prepositions : (*any five*) 1×5=5

- (a) He could not come _____ account of illness.
 (b) In spite _____ hard work he failed in his examination.
 (c) The boat goes _____ the river.
 (d) He promised me a ride _____ a motor cycle.
 (e) Zubin had to sing many of his popular songs _____ demand.
 (f) We love to go _____ a walk in the evening.
 (g) I would like to pay the amount _____ cheque.
 (h) Many people died _____ Ebola in Nigeria.

12. Rewrite the following sentences using the verbs in brackets, in their correct tenses : (*any five*) 1×5=5

- (a) He _____ (hope) to finish the work today.
 (b) The children _____ (watch) TV since 5 pm.
 (c) The Victoria Memorial _____ (stand) in the Maidan.
 (d) He _____ (read) a book when you came in.
 (e) I _____ (work) on this project for the last two years.
 (f) The fatal accident _____ (occur) at 10-30 this morning.
 (g) I don't think he _____ (attend) the meeting yesterday.
 (h) They _____ (sing) when we reached there.

13. Read the following conversation and answer the questions given below :

Grant : I wasn't expecting you, sir.

Lincoln : No; but I couldn't keep away. How's it going ? (They sit.)

Grant : Meade sent word an hour and a half ago that Lee was surrounded all but two miles, which was closing in.

Lincoln : That ought about to settle it eh ?

Grant : Unless anything goes wrong in those two miles, sir, I'm expecting a further report from Meade every minute.

Lincoln : Would there be more fighting ?

Grant : It will probably mean fighting through the night, more or less. But Lee must realize it's hopeless before the morning.

An Orderly (entering) : A despatch, sir.

Grant : Yes.

(The orderly goes, and a young officer comes in from the field. He salutes and hands a despatch to Grant.)

Officer : From General Meade, Sir.

Grant : (taking it) : Thank you. (He opens it and reads.) You needn't wait. (The officer salutes and goes.) Yes, they've closed the ring. Meade gives them ten hours. It's timed at eight. That's six o'clock in the morning. (He hands the despatch to Lincoln.)

Lincoln : We must be merciful. Bob Lee has been a gallant fellow.

Grant : (taking a paper) Perhaps you'll look through this list, sir. I hope it's the last we shall have.

Lincoln (taking the paper) : It's a horrible part of the business, Grant. Any shootings ?

Grant : One.

Lincoln : Why can't you do without it, Grant ? No, no, of course not ? Who is it ?

Grant : Malins !

Malins (opening a book) : William Scott, sir. It's rather a hard case.

Lincoln : What is it ?

Malins : He had just done a heavy march, sir, and volunteered for double guard duty to relieve a sick friend. He was found asleep at his post. (He shuts the book.)

Grant : I was anxious to spare him. But it couldn't be done. It was a critical place, at a gravely critical time.

Lincoln : When is it to be ?

Malins : Tomorrow, at daybreak, sir.

Lincoln : I don't see that it will do him any good to be shot. Where is he ?

Malins : Here, sir.

Lincoln : Can I go and see him ?
 Grant : Where is he ?
 Malins : In the barn, I believe, Sir.
 Grant : Dennis.
 Dennis (coming from his table) : Yes, sir.
 Grant : Ask them to bring Scott in here. (Dennis goes.) I want to see Colonel West. Malins, ask Templeman if these figures are ready yet. (He goes and Malins follows. William Scott is brought in under guard. He is a boy of twenty.)
 Lincoln (to the guard) : Thank you. Wait outside, will you ? (The men salute and withdraw.) Are you William Scott ?
 Scott : Yes, sir.
 Lincoln : You know who I am ?
 Scott : Yes, sir.
 Lincoln : The General tells me you've been court-martialled.
 Scott : Yes, sir.
 Lincoln : Asleep on guard ?
 Scott : Yes, Sir.
 Lincoln : It's a very serious offence.
 Scott : I know, Sir.
 Lincoln : What was it ?
 Scott (a pause) : I couldn't keep awake, sir.
 Lincoln : You'd had a long march ?
 Scott : Twenty-three miles, sir.
 Lincoln : You were doing double guard ?
 Scott : Yes, sir.
 Lincoln : Who ordered you ?
 Scott : Well, sir, I offered.
 Lincoln : Why ?
 Scott : Enoch White — he was sick, sir. We come from the same place.
 Lincoln : Where's that ?
 Scott : Vermont, sir.
 Lincoln : You live there ?
 Scott : Yes, sir. My We've got a farm down there, sir.
 Lincoln : Who has ?
 Scott : My mother, sir. I've got her photograph, sir. (He takes it from his pocket.)
 Lincoln (taking it) : Does she know about this ?
 Scott : For God's sake, don't sir.
 Lincoln : There, there my boy. You're not going to be shot.

Scott (after a pause) : Not going to be shot, sir !
 Lincoln : No, no.
 Scott : Not — going — to — be shot. (He breaks down, sobbing.)
 Lincoln : (rising and going to him) : There, there I believe you when you tell me that you couldn't keep awake. I am going to trust you, and send you back to your regiment. (He goes back to his seat.)
 Scott : When may I go back, sir ?
 Lincoln : You can go back tomorrow. I expect the fighting will be over, though.
 Scott : Is it over yet, sir.
 Lincoln : Not quite.
 Scott : Please, sir, let me go back — tonight — let me go back tonight.
 Lincoln : Very well (he writes). Do you know where General Meade is ?
 Scott : No, sir.
 Lincoln : Ask one of those men to come here. (Scott calls one of his guards in) Your prisoner is discharged. Take him at once to General Meade with this. (He hands a note to the man.)
 The Soldier : Yes, sir.
 Scott : Thank you, sir. (He salutes and goes out with the soldier.)

i) Who was not expected by Grant ?	1
ii) What was Grant expecting from Meade every minute ?	1
iii) Who hands over a despatch to Grant ?	1
iv) What does Grant say after reading the despatch ?	2
v) What does Lincoln say about Bob Lee ?	1
vi) Why was William Scott court-martialled ?	2
vii) Why, according to Grant, could William Scott not be spared ?	2
viii) How many miles did Scott march ?	1
ix) Who was sick ?	1
x) Why was Scott spared by Lincoln ?	2
xi) Where was Scott to be taken by the guard ?	1

GROUP – B
(OLD SYLLABUS)

1. Answer *any five* of the following :

1×5=5

- (a) Who is the writer of the prose piece 'The Appetite of Earth'?
- (b) Who gave the old man the silver coin?
- (c) Where was the child lying?
- (d) What was the relationship between the old man and the child?
- (e) Who is the 'self-possessed young lady of fifteen'?
- (f) Why does Mr Nuttel visit the rural retreat?
- (g) Who gives Mr Nuttel letters of introduction to the people in the rural retreat?
- (h) What was Frank 'awfully fond of'?
- (i) With whom does Eveline plan to go away?
- (j) What does 'Orchard' mean?

2. Answer *any five* of the following :

2×5=10

- (a) Why did the refugees throng the new capital?
- (b) Why did the passerby feel pity on the old man?
- (c) Why is Mr Nuttel called 'a most extraordinary man' by Mrs Sappleton?
- (d) Who went out for shooting ducks?
- (e) What happy memories does Eveline have of her father?
- (f) What kind of a man is Frank?
- (g) Why does the writer, G K Chesterton, prefer a kitchen garden to a flower garden?
- (h) What are all great spiritual scriptures full of?

3. Answer *any three* of the following :

4×3=12

- (a) Why didn't the old man want to use the silver coin to buy another bowl of noodles for himself?
- (b) Portray the character of the old man.
- (c) Why does the author comment, "Romance at short notice was her speciality"?
- (d) What impression do you gather about Mr Nuttel?
- (e) Why does Eveline constantly seek a way of escape from her life at home?
- (f) What is the mark of false religion?

4. Explain with reference to the context : (*any two*)

4×2=8

- (a) But these were no common men and women, no riff-raff from some community always poor and easily starving in a flood time.
- (b) "Do you know, sometimes on still, quiet evenings like this, I almost get a creepy feeling that they will all walk in through that window."
- (c) She stood up in a sudden impulse of terror. Escape! She must escape!
- (d) All great spiritual scriptures are full of the invitation not to test, but to taste; not to examine but to eat.

5. Answer *any five* of the following :

1×5=5

- (a) Who is the poet of 'The Darkling Thrush'?
- (b) Who stole into the poet's garden?
- (c) What does 'wrath' mean?
- (d) What is a thrush?
- (e) What does the poem, 'Where the Mind is Without Fear', highlight?
- (f) What does the poet mean by 'The darkness crumbles away—' in Break of Day in the Trenches?
- (g) Who is the 'unseen' friend mentioned by Flecker in his poem?

(h) What is the meaning of the word 'archaic'?

6. Answer *any four* of the following :

2×4=8

- (a) 'I told it not, my wrath did grow'. What does the poet mean by 'my wrath did grow'?
- (b) Describe the particular evening that Hardy speaks of.
- (c) What is the final yearning of the poet in 'The Darkling Thrush'.
- (d) What is meant by 'Where knowledge is free'?
- (e) What is 'the sleeping green' mentioned in Rosenberg's poem?
- (f) What does the poet appeal to the poets of the future generations?
- (g) Fill in the blanks :
Where the _____ is without fear and the _____ is held high.

7. Answer *any three* of the following :

4×3=12

- (a) What happened when the poet did not tell his wrath?
- (b) Describe the bleak winter landscape on the last day of the year at the end of the nineteenth century.
- (c) How does the poet describe his patriotism in the poem 'Where the Mind is without Fear'?
- (d) What is Rosenberg's attitude towards war?
- (e) What kind of message does Flecker wish to leave for the future poets?

8. Explain with reference to the context *any one* of the following :

5×1=5

- (a) I was angry with my friend;
I told my wrath, my wrath did end.
I was angry with my foe;
I told it not, my wrath did grow.
- (b) The darkness crumbles away —
It is the same old druid Time as ever

(c) I send my soul through time and space
To greet you. You will understand.

9. Change the following sentences as per the directions given in the brackets without changing the meaning : (*any five*)

1×5=5

- (a) You have done the work. (make it interrogative)
- (b) Everyone wishes to be happy. (make it negative)
- (c) There is no rose without a thorn. (make it affirmative)
- (d) Shall I ever forget such a good friend? (make it affirmative)
- (e) This is not the way you should behave. (make it interrogative)
- (f) Only the students are allowed to enter the hall. (make it negative)
- (g) Nobody asked you to come here. (make it interrogative)
- (h) Can anyone do this? (make it negative)

10. Add question tags to the following : (*Any five*)

1×5=5

- (a) You can speak French, _____.
- (b) Raju is not a good student, _____.
- (c) No one appeared to be honest, _____.
- (d) The captain did not agree to this, _____.
- (e) You will go to London next week, _____.
- (f) Let her come in, _____.
- (g) Everybody can't be clever, _____.
- (h) He goes nowhere nowadays, _____.

11. Fill in the blanks with suitable prepositions : (*Any five*) :

1×5=5

- (a) He is _____ the way to office.
- (b) I did this work all _____ myself.

- (c) He bought an old car _____ Rs. 2 lakhs.
 (d) He comes _____ a very good family.
 (e) Your application is _____ consideration.
 (f) The train is running _____ time.
 (g) His party is _____ power now.
 (h) He visits his grandparents _____ regular intervals.

12. Rewrite the following sentences using the verbs in brackets, in their correct tenses : (any five) 1×5=5.

- (a) I _____ (see) leopard before.
 (b) She _____ (see) the boy there yesterday.
 (c) The Ganga _____ (flow) between the two cities, Kolkata and Howrah.
 (d) The patient _____ (die) before the doctor reached.
 (e) A strong wind _____ (blow) since last night.
 (f) You must not leave this place until you _____ (finish) the lesson.
 (g) She had reached the place before he _____ (leave).
 (h) They _____ (go) to watch a movie tonight.

13. Read the following conversation and answer the questions given below :
 Professor Ghiselin : You read much on the BBC. Do you feel that poetry must be read aloud before it is complete? Does it bring you closer to the meaning?
 Dylan Thomas : Yes — perhaps it helps in the interpretation or emphasis. It brings you closer to the poet.
 Student : But why do you read your own poetry?
 Thomas : For the noise it makes. And for the memory of the experience of writing it.
 Student : Do you say the words aloud as you write them?
 Thomas : Yes. That's why I live in a hut on a cliff.
 Student : Is it necessary for a poem to have an outcome? Robert Frost says that a poem should be resolved. It should not be too obscure to be understood.

Thomas : Then you should read Robert Frost ... But you are right : to the poet, at least, there is always an outcome.

Student : Do you find it necessary to study other things in order to find increasing satisfaction in your own poetry?

Thomas : There is never any satisfaction — that is why I write another poem. Do I study other things? Yes, People, then : Me!

Student : Why do you write poetry, Mr Thomas?

Thomas : Because I have the time. Because I have to live too; I don't know why. It is very slow work, however I write some very bad poems.

Student : What happens to them?

Thomas : I keep them — too much of an egoist to throw them away. But neither do I do as Rossetti did, who buried them with his wife and had to dig them up later.

Student : If your own poetry gives no satisfaction, is there any which does?

Thomas : That's easy ; Shakespeare !

Student : Do you address your noise only to yourself?

Thomas : Oh no. No. yes — well I am lots of people. I think I am lots of people at any rate.

Ghiselin : You always seem to put in your poetry just what you are seeing at the moment ...

Thomas : Yes — Yes, if I see a bird, I put it in whether it belongs or not.

Ghiselin : Do you leave it there?

Thomas : If it is happy and at home in the poetry, I do. But really I should get a blind for my window.

- (a) What, according to Dylan Thomas, helps, in the interpretation of poetry? 1
 (b) Why does Thomas read his own poetry? 2
 (c) Why does he live in a hut on a cliff? 1
 (d) Why does Thomas advise the student to read Robert Frost. 2
 (e) What are the 'other things' Thomas reads? 1
 (f) Why does Thomas write poetry according to himself? 2
 (g) What did Rossetti do to his poems? 1
 (h) Name the poet whom Thomas admires the most. 1
 (i) Whom does the poet address his poems to and why? 1+2
 (j) What does Thomas do if he sees a bird? 1

— x —

2015

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(2)

PART—A / ক—শাখা

(Contemporary World Politics)

(সমসাময়িক বিশ্ব রাজনীতি)

1. Answer the following :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) How many member States signed the UN Charter, when it was adopted?

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদত কিমানখন সদস্য ৰাষ্ট্ৰই স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?

(b) When was the Nuclear Non-proliferation Treaty signed?

কোনটো বৰ্ষত পাৰমাণৱিক নিঃপ্ৰসাৰণ চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

(c) What was the third bloc that emerged besides the two super power blocs during the Cold War era?

শীতল যুদ্ধৰ যুগত দুই বৃহৎ গোষ্ঠীৰ বাহিৰেও উত্তৰ হোৱা তৃতীয় গোষ্ঠীটো কি আছিল ?

(d) India is a member State of ASEAN.

(Write Yes or No)

ভাৰত আছিয়ান (ASEAN)ৰ এখন সদস্য ৰাষ্ট্ৰ।

(হয় অথবা নহয় লিখা)

(e) Where was the First SAARC Summit held?

ছাৰ্ক (SAARC)ৰ প্ৰথমখন শীৰ্ষ সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

(f) Berlin Wall was demolished in the year —.

(Fill in the blank)

বাৰ্লিন দেৱাল — চনত ভংগ হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

C15—2**40*/26

(Continued)

(3)

2. Write the name of two NGOs which are concerned with protection of Human Rights all over the world. 2

সমগ্ৰ বিশ্বত মানৱ অধিকাৰৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে কাম কৰি থকা দুটা বেচৰকাৰী সংগঠনৰ নাম লিখা।

3. What do you mean by greenhouse gas? 2

সেউজগৃহ গেছ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

4. Mention two reforms which Mikhail Gorbachev initiated in the USSR. 2

মিখাইল গৰ্বাচেভে ছোভিয়েট ইউনিয়নত আৰম্ভ কৰা সংস্কাৰ দুটাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

5. Write two differences between migrants and refugees. 2

প্ৰব্ৰজনকাৰী আৰু শৰণাৰ্থীৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

6. Mention the name of two organizations related to the process of globalization. 2

বিশ্বায়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ সৈতে জড়িত দুটা সংগঠনৰ নাম উল্লেখ কৰা।

7. Write the name of the two conflicting communities in Sri Lanka. 2

শ্ৰীলংকাত সংঘাতত লিপ্ত থকা সম্প্ৰদায় দুটাৰ নাম লিখা।

8. Discuss briefly about 'Hegemony as Hard Power'. 4

'কঠোৰ ক্ষমতা হিচাপে আধিপত্য'ৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

9. Write briefly about global poverty. 4

বিশ্ব দৰিদ্ৰতাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

C15—2**40*/26

(Turn Over)

(4)

10. Point out the reasons which led the people of East Pakistan for a liberation movement. 4
পূৰ্ৱ পাকিস্তানৰ জনসাধাৰণে এক মুক্তি আন্দোলনৰ পথ গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণসমূহ আঙুলিয়াই দেখুওৱা।
11. Name four architects of Non-Aligned Movement. 4
গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ চাৰিগৰাকী নিৰ্মাতাৰ নাম লিখা।
12. Write two arguments in favour of and two arguments against globalization. 2+2=4
বিশ্বায়নৰ সপক্ষে দুটা আৰু বিপক্ষে দুটা যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰা।
13. Discuss critically about resource geopolitics. 6
সম্পদৰ ভূ-ৰাজনীতিৰ বিষয়ে সমালোচনামূলক আলোচনা কৰা।
Or / অথবা
Why did Soviet Union disintegrate? Discuss three reasons. 2+2+2=6
ছোভিয়েট ইউনিয়ন কিয় ভংগ হৈছিল? তিনিটা কাৰণ আলোচনা কৰা।
14. Discuss the rise of China as an economic power. 6
অৰ্থনৈতিক শক্তি হিচাপে চীনৰ উত্থানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
Or / অথবা
Discuss the role of Non-Aligned Movement (NAM) during the Cold War era. Do you think that NAM is still relevant in post-Cold War era? Justify your answer. 4+2=6
শীতল যুদ্ধৰ যুগত গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ আন্দোলন (NAM)ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। শীতল যুদ্ধোত্তৰ যুগত গোষ্ঠী-নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ প্ৰাসংগিকতা থকা বুলি ভাবানে? তোমাৰ উত্তৰৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰদৰ্শন কৰা।

(5)

PART—B / খ—শাখা

(Politics in India since Independence)

(স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

15. Answer the following : 1×6=6
তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :
- (a) Who was the first Chief Election Commissioner of India?
ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন আছিল?
- (b) Name the agreement which was signed by Indira Gandhi and Zulfikar Ali Bhutto in 1972.
1972 চনত ইন্দিৰা গান্ধী আৰু জুলফিকৰ আলী ভুট্টোৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হোৱা চুক্তিখনৰ নাম লিখা।
- (c) The Anti-arrack Movement is considered as a women's movement.
(Write True or False)
আৰাক-বিৰোধী আন্দোলনটোক নাৰী আন্দোলন হিচাপে গণ্য কৰা হয়।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
- (d) Name the first Home Minister of independent India.
স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী গৃহমন্ত্ৰীৰ নাম লিখা।
- (e) Telengana becomes the —th State of India.
(Fill in the blank)
তেলেংগানা ভাৰতৰ —তম ৰাজ্য হিচাপে পৰিগণিত হৈছে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (f) Write any one recommendation of Mandal Commission.
মণ্ডল আয়োগৰ যি কোনো এটা পৰামৰ্শ লিখা।

16. Mention two points of tension in India's relations with Pakistan. 2
পাকিস্তানৰ সৈতে ভাৰতৰ সম্পৰ্কত থকা দুটা উদ্ভিগ্নতাপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।
17. Mention two main features of New Economic Policy in India. 2
ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ দুটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
18. Write two consequences of emergency of 1975. 2
1975 চনৰ জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ দুটা পৰিণতি লিখা।
19. Mention two causes for growing importance of regional political parties in India. 2
ভাৰতৰ আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
20. Write any two objectives of planning in India. 2
ভাৰতত পৰিকল্পনাৰ যি কোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
21. Which two Articles of the Constitution of India give more autonomy to Jammu and Kashmir? 1+1=2
ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোন দুটা অনুচ্ছেদে জম্মু আৰু কাশ্মীৰক অধিক স্বতন্ত্ৰতা প্ৰদান কৰিছে?
22. What was the electoral verdict of the Fourth General Election of 1967? Discuss. 4
1967 চনৰ চতুৰ্থ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ ফলাফল কি আছিল, আলোচনা কৰা।
23. Discuss briefly the two challenges that India had to face immediately after independence. 2+2=4
স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতে তাৎক্ষণিকভাৱে সম্মুখীন হোৱা দুটা প্ৰত্যাহ্বানৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

24. Write briefly about the conflict between judiciary and executive in India during the Prime Ministership of Indira Gandhi. 4
ইন্দিৰা গান্ধীৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীত্বৰ কালছোৱাত ভাৰতত সংঘটিত হোৱা কাৰ্যপালিকা আৰু ন্যায়পালিকাৰ মাজৰ সংঘাতৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
25. Mention any four regional political parties of India. 4
ভাৰতৰ যি কোনো চাৰিটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম উল্লেখ কৰা।
26. Do you think that social movement is important in India? Justify your answer. 4
ভাৰতত সামাজিক আন্দোলনৰ গুৰুত্ব আছে বুলি তুমি ভাবানে? তোমাৰ উত্তৰৰ যুক্তিযুক্ততা প্ৰদৰ্শন কৰা।
27. Explain any three main outcomes of Lok Sabha Election of 1977. 2+2+2=6
1977 চনৰ লোকসভা নিৰ্বাচনৰ যি কোনো তিনিটা প্ৰধান ফলাফল ব্যাখ্যা কৰা।
- Or / অথবা
- Explain the Congress dominance in the first three general elections. 6
প্ৰথম তিনিটা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত কংগ্ৰেছৰ আধিপত্য ব্যাখ্যা কৰা।
28. Discuss the two controversies related to planning in India at the beginning. 3+3=6
আৰম্ভণিৰ সময়ছোৱাত ভাৰতত পৰিকল্পনাৰ সৈতে জড়িত বিতৰ্ক দুটা আলোচনা কৰা।
- Or / অথবা
- Discuss about India's changing relations with Pakistan. 6
পাকিস্তানৰ সৈতে ভাৰতৰ পৰিবৰ্তনশীল সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

ole

25 T—HIST

2015

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. Answer the following questions :

1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Who wrote *Further Excavations at Mohenjo-daro*?
Further Excavations at Mohenjo-daro কোনে লিখিছিল?
- (b) Who is known as 'Father of Indian Archaeology'?
 'ভাৰতীয় পুৰাতত্ত্ববিজ্ঞানৰ পিতৃ' বুলি কাক জনা যায়?
- (c) Who was the mother of the Kauravas?
 কৌৰৱসকলৰ মাতৃ কোন আছিল?
- (d) Where is the Dargah of Ajan Pir situated?
 আজান পীৰৰ দৰগাহ ক'ত আছে?
- (e) Who was the first President of Assam Association?
 অসম এচ'চিয়েছনৰ প্ৰথম সভাপতি কোন আছিল?
- (f) Name the author of *Rihla*.
 'ৰিহ্লা' গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন আছিল?
- (g) What does 'Zimma' mean?
 'জিম্মা' মানে কি?
- (h) Name the town built by Krishnadeva Raya near Vijayanagara in memory of his mother.
 নিজৰ মাতৃৰ স্মৃতিত কৃষ্ণদেৱ ৰায়ে বিজয়নগৰৰ ওচৰত সজোৱা নগৰখনৰ নাম কি?
- (i) Who introduced the Permanent Settlement in Bengal?
 বঙ্গদেশত চিৰস্থায়ী বন্দৰস্ত কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল?
- (j) Who were the Jotedars?
 'জোতদাৰ'সকল কোন আছিল?

(k) Who gave the slogan 'Do or Die'?

'কৰা বা মৰা' স্লোগানটো কোনে দিছিল?

(l) Who was the writer of the song 'Sare-Jahan-Se Accha'?

'চাৰে-জাহাঁ-সে অচ্ছা' গানটোৰ ৰচক কোন আছিল?

2. Write on/Answer the following in brief :

2×12=24

তলত দিয়াবোৰৰ চমুকৈ লিখা/উত্তৰ দিয়া :

- (a) Two subsistence strategies of the people of Harappa
 হৰপ্পাৰ লোকসকলৰ জীৱন-নিৰ্বাহৰ দুটা কৌশল
- (b) The Eight-Fold Path which every Buddhist is expected to follow according to Gautama Buddha
 গৌতম বুদ্ধৰ মতে অষ্টমার্গ যি প্ৰত্যেক বৌদ্ধধৰ্মী লোকে অনুসৰণ কৰিবলাগে
- (c) Who were the Panch (five) Pirs? Where are their Dargahs?
 পঞ্চ পীৰসকল কোন কোন আছিল? তেওঁলোকৰ দৰগাহ ক'ত আছে?
- (d) Name two travellers whose accounts are important sources to know the social condition of Assam in the 16th and 17th centuries.
 দুজন পৰ্যটকৰ নাম লিখা যি দুজনৰ বিৱৰণীৰ পৰা ষোল আৰু সোতৰ শতিকাৰ অসমৰ সামাজিক অৱস্থাৰ বিষয়ে জানিব পাৰি।
- (e) Who was the author of *Sakari Feti Buranji*? Why did Kirtichandra Borbarua destroy these Buranjis?
 'চকৰী ফেটি বুৰঞ্জী'ৰ লিখক কোন আছিল? কীৰ্তিচন্দ্ৰ বৰবৰুৱাই এই বুৰঞ্জীসমূহ কিয় ধ্বংস কৰিছিল?
- (f) Two contributions of women in an agricultural society
 কৃষিজীৱী সমাজত মহিলাই আগবঢ়োৱা দুটা বৰঙণি

- (g) Two functions of Jati Panchayat
জাতি পঞ্চায়তৰ দুটা কাম
- (h) What were the four divisions of land during the period of Akbar?
আকবৰৰ দিনত কৰা মাটিৰ চাৰিটা ভাগ কি কি?
- (i) Who was Buchanan Hamilton? What was the name of his book written on Assam?
বুচানন হেমিল্টন কোন? অসমৰ ওপৰত লিখা তেওঁৰ কিতাপখনৰ নাম কি?
- (j) Who was Maulavi Ahmed-ullah Shah? What was his contribution to the Mutiny of 1857?
মৌলবী আহমদ-উল্লাহ চাহ কোন আছিল? 1857 চনৰ বিদ্রোহলৈ তেওঁ কি বৰঙণি আগবঢ়াইছিল?
- (k) Two causes of the failure of the Sepoy Mutiny
চিপাহী বিদ্রোহ অসফল হোৱাৰ দুটা কাৰণ
- (l) Why did the Cripps Mission fail? State two causes.
ক্ৰিপচ মিছন কিয় সফল নহ'ল? দুটা কাৰণ লিখা।

3. Answer the following questions : $4 \times 10 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Describe the layout of drains in Harappan city.
হৰপ্পা নগৰীৰ নলা নিৰ্মাণ প্ৰণালীৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
- (b) State four reasons why Magadha became the most powerful among the sixteen Janapadas.
ষোল জনপদৰ ভিতৰত মগধ সকলোতকৈ শক্তিশালী হোৱাৰ চাৰিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

- (c) Who was Colin Mackenzie? Discuss his contribution to the history of Vijayanagara.
কলিন মেকেন্জি কোন আছিল? বিজয়নগৰৰ ইতিহাসলৈ তেওঁ আগবঢ়োৱা বৰঙণিৰ বিষয়ে লিখা।
- (d) What were the main features of Mughal provincial administration?
মোগলসকলৰ প্ৰাদেশিক শাসনৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ কি আছিল?
- (e) Who were the Alvares and Nayanars? What were their attitudes towards caste?
আলৱাৰ আৰু নয়নাৰসকল কোন আছিল? জাতি সম্পৰ্কে তেওঁলোকৰ মনোভাব কেনে আছিল?
- (f) Why is Ain-i-Akbari regarded as a very important historical document? Mention two of its problems.
'আইন-ই-আকবৰী'ক কিয় অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ইতিহাসৰ সন্মূল বুলি বিবেচনা কৰা হয়? এই 'আইন-ই-আকবৰী'ৰ দুটা আসোঁৱাহ উল্লেখ কৰা।
- (g) Why did the Santhals revolt against the British?
ব্ৰিটিছসকলৰ বিৰুদ্ধে সন্ধ্যালসকলে কিয় বিদ্রোহ কৰিছিল?
- (h) Mention four causes of discontentment of the Indian Sepoys against the British.
ব্ৰিটিছসকলৰ বিৰুদ্ধে ভাৰতীয় চিপাহীসকলৰ অসন্তুষ্টিৰ চাৰিটা কাৰণ লিখা।
- (i) Why is the Dandi March regarded as one of the most important movements against the British?
ব্ৰিটিছসকলৰ বিৰুদ্ধে হোৱা আন্দোলনসমূহৰ ভিতৰত দাণ্ডি যাত্ৰাক এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ আন্দোলন বুলি কিয় বিবেচনা কৰা হয়?
- (j) Write a short note on Quit India Movement in Assam.
অসমত হোৱা ভাৰত ত্যাগ আন্দোলনৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

4. Read the following paragraphs carefully and answer the questions that follow :

তলত দিয়া পাঠ্যংশবোৰ ভালদৰে পঢ়ি চোৱা আৰু সেইমতে প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Neo-Ancient Civilization

Subsequently, seals were discovered at Harappa by archaeologists such as Daya Ram Sahni in the early decades of the twentieth century, in layers that were definitely much older than Early Historic levels. It was then that their significance began to be realised. Another archaeologist, Rakhaladas Bandyopadhyay found similar seals at Mohenjo-daro, leading to the conjecture that these sites were part of a single archaeological culture. Based on these finds, in 1924, John Marshall, Director-General of the ASI, announced the discovery of a new civilization in the Indus Valley to the world. As S. N. Roy noted in *The Story of Indian Archaeology*, "Marshall left India three thousand years older than he had found her." This was because similar, till-then-unidentified seals were found at excavations at Mesopotamian sites. It was then that the world knew not only of a new civilization, but also of one contemporaneous with Mesopotamia.

In fact, John Marshall's stint as Director-General of the ASI marked a major change in Indian archaeology. He was the first professional archaeologist to work in India, and brought his experience of working in Greece and Crete to the field. More importantly, though like Cunningham, he too was interested in spectacular finds, he was equally keen to look for patterns of everyday life.

Questions :

- (i) Name the two archaeologists who did commendable work in discovering a new civilization in the Indus Valley. 2
- (ii) How did the discovery of seals prove helpful to the archaeologists? 2
- (iii) What was John Marshall's contribution to Indian archaeology? 2

নব্য-প্ৰাচীন সভ্যতা

দৰাচলতে, কুৰি শতিকাৰ আগভাগত দয়াৰাম চাহানিৰ দৰে পুৰাতত্ত্ববিদে হৰপ্পাৰ যিবোৰ ভূমিস্তৰত চিল-মোহৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল, নিঃসন্দেহে সেইবোৰৰ বিন্যাস প্ৰাচীন ঐতিহাসিক স্তৰবোৰ গঠনৰ বহুকাল পূৰ্বেই ঘটিছিল। বাস্তৱিকতে, তেতিয়াহে সকলোৱে এই আৱিষ্কাৰৰ গুঢ় তাৎপৰ্য উপলব্ধি কৰিছিল। আন এজন পুৰাতত্ত্ববিদ ৰাখালদাস বন্দ্যোপাধ্যায়ে মহেনজোদাৰতো একে ধৰণৰ চিল-মোহৰ পোৱাত এই ঠাইবোৰ একেটা পুৰাতাত্ত্বিক সংস্কৃতিৰ অঙ্গ বুলি এটা ধাৰণাৰ সৃষ্টি হৈছিল। এইবোৰ আৱিষ্কাৰৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি 1924 চনত পুৰাতাত্ত্বিক অনুসন্ধান বিভাগৰ সঞ্চালকপ্ৰধান জন মাৰ্শ্বালে সিদ্ধ উপত্যকাত এটা নতুন সভ্যতাৰ সন্বেদ পোৱা কথা সমগ্ৰ পৃথিৱীক অৱগত কৰিছিল। এছ. এন. ৰায়ৰ 'দি ষ্টৰী অব ইণ্ডিয়ান আৰ্কিয়ল'জী' (*The Story of Indian Archaeology*) শীৰ্ষক পুথিত উল্লেখ কৰাৰ দৰে সঁচাকৈয়ে "মাৰ্শ্বালে (পূৰ্বতে) দেখা ভাৰতবৰ্ষখনতকৈ এতিয়া তিনি হাজাৰ বছৰৰ অধিক বয়সীয়া ভাৰতবৰ্ষ এখন (আমাক) দি থৈ গ'ল।" এছ. এন. ৰায়ৰ এনে উক্তিৰ মূলতে আছিল মেছ'পটেমিয়াৰ খনন কাৰ্যত এতিয়ালৈকে অচিনাক্ত চিল-মোহৰৰ আৱিষ্কাৰ। এতিয়াহে সমগ্ৰ পৃথিৱীয়ে জানিলে যে কেৱলমাত্ৰ এটা নতুন সভ্যতা আৱিষ্কৃত হোৱা নাই, তাতোকৈ অধিক গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় হৈছে যে এই সভ্যতা হ'ল মেছ'পটেমিয়াৰ সভ্যতাৰ সমকালীন।

প্ৰকৃতপক্ষে ভাৰতৰ পুৰাতত্ত্ব অনুসন্ধান বিভাগৰ সঞ্চালকপ্ৰধান জন মাৰ্শ্বালৰ নিয়ন্ত্ৰণে পুৰাতত্ত্ব অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত এটা ডাঙৰ পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা দিছিল। তেওঁ আছিল ভাৰতত কাম কৰা প্ৰথমজন বৃত্তিধাৰী পুৰাতত্ত্ববিদ। গ্ৰীচ আৰু ক্ৰীটৰ খনন কাৰ্যৰ অভিজ্ঞতাবে পৰিপুষ্ট মাৰ্শ্বালে ভাৰতত তেওঁৰ এই অভিজ্ঞতা হাতে-কামে খটুৱাইছিল। তাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশটো হ'ল যে, যদিও কুনিঙঘামৰ দৰে তেওঁও কিছুমান দৰ্শনীয় বস্তুৰ প্ৰতি আগ্ৰহ প্ৰদৰ্শন কৰিছিল, কাৰ্যতঃ দৈনন্দিন জীৱনৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে জানিবলৈ তেওঁ সমানে উৎসুক আছিল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) সিদ্ধ উপত্যকাৰ নতুন সভ্যতা আৱিষ্কাৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ সেৱা আগবঢ়োৱা দুজন পুৰাতত্ত্ববিদৰ নাম লিখা। 2
- (ii) চিল-মোহৰৰ আৱিষ্কাৰে পুৰাতত্ত্ববিদসকলক কিদৰে সহায় কৰিছিল? 2
- (iii) ভাৰতীয় পুৰাতত্ত্বলৈ জন মাৰ্শ্বালৰ বৰঙণিসমূহ কি আছিল? 2

Or/অথবা

'Proper' social roles

Here is a story from the Adi Parvan of the *Mahabharata* :

Once Drona, a Brahmana who taught archery to the Kuru princes, was approached by Ekalavya, a forest-dwelling Nishada (a hunting community). When Drona, who knew the Dharma, refused to have him as his pupil, Ekalavya returned to the forest, prepared an image of Drona out of clay and treating it as his teacher began to practise on his own. In due course, he acquired great skill in archery. One day the Kuru princes went to hunting and their dog, wandering in the woods, came upon Ekalavya. When the dog smelt the dark Nishada wrapped in black deer skin, his body caked with dirt, it began to bark. Annoyed, Ekalavya shot seven arrows into its mouth. When the dog returned to the Pandavas, they were amazed at this superb display of archery. They tracked down Ekalavya, who introduced himself as a pupil of Drona.

Drona had once told his favourite student Arjuna, that he would be unrivalled amongst his pupils. Arjuna now reminded Drona about this. Drona approached Ekalavya, who immediately acknowledged and honoured him as his teacher. When Drona demanded his right thumb as his fee, Ekalavya unhesitatingly cut it off and offered it. But thereafter, when he shot with his remaining fingers, he was no longer as fast as he had been before. Thus, Drona kept his word : no one was better than Arjuna.

Questions :

(i) Who was Ekalavya?	1
(ii) How did he acquire skill in archery?	2
(iii) Did Drona follow the rule of Dharmasutras when imparting the technique of archery to his students?	3

'যথার্থ' সামাজিক ভূমিকা

ইয়াত 'মহাভাৰতৰ' আদি পৰ্বৰ এটি কাহিনী সংযোজিত হৈছে :

কুকুৰাজকোঁৱৰসকলক ধনুৰবিদ্যাৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়া দ্ৰোণাচাৰ্য নামৰ ব্ৰাহ্মণজনক একলব্য নামৰ নিষাদ তথা চিকাৰি সম্প্ৰদায়ৰ এজন যুৱকে তেওঁকো এই বিদ্যা শিকাবলৈ অনুৰোধ জনাইছিল। ধৰ্মৰ বিষয়ে যথেষ্ট জ্ঞান থকা দ্ৰোণাচাৰ্যই যেতিয়া একলব্যক শিষ্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ অসম্মত হ'ল, তেতিয়া তেওঁ অৰণ্যলৈ উভতি গৈ বোকা মাটিৰে দ্ৰোণাচাৰ্যৰ এটি প্ৰতিমূৰ্তি সাজি, এই প্ৰতিমূৰ্তিটোকে তেওঁৰ গুৰু মানি নিজক নিজে ধনুৰবিদ্যা অভ্যাস কৰিলে ল'লে। যথাসময়ত তেওঁ ধনুৰবিদ্যাত অতি পাৰ্গত হৈ উঠিল। এদিন কুকুৰাজকোঁৱৰসকলে মৃগয়াৰ্থে আহি অৰণ্যত ঘূৰি-পৰি থাকোতে তেওঁলোকৰ কুকুৰটোৱে অকলে একলব্যৰ ওচৰ পালেগৈ। ক'লা হৰিণাৰ ছাল গাত মেৰোৱা, গাটো মলিৰে খলমা বন্ধা ক'লা নিষাদজনক শুঙি কুকুৰটোৱে ভুকিবলৈ ধৰিলে। ইয়াতে খং কৰি একলব্যই একেলগে সাতডাল কাঁড় মাৰি কুকুৰটোৰ মুখখন বন্ধ কৰি থ'লে। তেনে অৱস্থাতে কুকুৰটোৱে উভতি গৈ পাণ্ডৱসকলৰ সন্মুখত উপস্থিত হ'লত, তেওঁলোকে ধনুৰবিদ্যাৰ এনে অপূৰ্ব চানেকি দেখি বিচুৰ্তি খালে। ইয়াৰ পিছত তেওঁলোকে একলব্যক বিচাৰি উলিওৱাত তেওঁ নিজকে দ্ৰোণাচাৰ্যৰ শিষ্য বুলি চিনাকি দিলে।

ইতিমধ্যে, দ্ৰোণে এবাৰ তেওঁৰ প্ৰিয় শিষ্য অৰ্জুনক তেওঁৰ শিষ্যসকলৰ মাজত অপ্ৰতিদ্বন্দ্বী হ'ব বুলি বচন দিছিল। এতিয়া অৰ্জুনে তেওঁক সেই কথা মনত পেলাই দিলে। এইবাৰ দ্ৰোণাচাৰ্যই গৈ একলব্যক লগ ধৰাত তেওঁ তৎক্ষণাত তেওঁক স্বীকৃতি দি গুৰু বুলি সন্মান জনালে। এতিয়া দ্ৰোণাচাৰ্যই গুৰুদক্ষিণা হিচাপে একলব্যৰ সোঁ হাতৰ বুঢ়া আঙুলিটো বিচাৰিলে, তেওঁ বিন্দুমাত্ৰ ইতস্ততঃ নকৰাকৈ আঙুলিটো কাটি তেওঁক উচৰ্গা কৰিলে। কিন্তু এই ঘটনাৰ পিছত একলব্যই যেতিয়া বাকী আঙুলিকেইটাৰ সহায়ত কাঁড় মাৰিলে তেতিয়া সেই কাঁড়বোৰৰ পূৰ্বৰ তীব্ৰ গতি দেখা নগ'ল। এইদৰে গুৰু দ্ৰোণাচাৰ্যই তেওঁৰ বচনৰ সন্মান ৰাখিলে যে অৰ্জুনতকৈ শ্ৰেষ্ঠতৰ কোনো নাই।

প্ৰশ্নসমূহ :

(i) একলব্য কোন আছিল?	1
(ii) ধনুৰবিদ্যাত তেওঁ কেনেদৰে পাৰ্গতালি আহৰণ কৰিছিল?	2
(iii) দ্ৰোণাচাৰ্যই তেওঁৰ ছাত্ৰসকলক ধনুৰবিদ্যাৰ কৌশল শিকাওতে ধৰ্মসূত্ৰৰ নিয়ম মানিছিলনে?	3

(b) An excerpt from Francois Bernier's Travels in the Mughal Empire

It is important to observe, that of this vast tract of country, a large portion is extremely fertile; the large kingdom of Bengale (Bengal), for instance, surpassing Egypt itself, not only in the production of rice, corn, and other necessities of life, but of innumerable articles of commerce which are not cultivated in Egypt; such as silks, cotton and indigo. There are also many parts of the Indies, where the population is sufficiently abundant, and the land pretty well tilled; and where the artisan, although naturally indolent, is yet compelled by necessity or otherwise to employ himself in manufacturing carpets, brocades, embroideries, gold and silver cloths, and the various sorts of silk and cotton goods; which are used in the country or exported abroad.

It should not escape notice that gold and silver, after circulating in every other quarter of the globe, come at length to be swallowed up, lost in some measure, in Hindustan.

Questions :

- (i) What was Bernier's view with regard to production in Bengal? 2½
- (ii) What was Bernier's view regarding the system of agriculture in the Mughal period in India? 2½
- (iii) What did Bernier write about inflow of gold and silver into India? 1

ফ্রেঙ্কই বাৰ্ণিয়াৰৰ ট্ৰেভেলছ ইন্ দি মোগল এম্পায়াৰৰ গ্ৰন্থখনৰ উদ্ধৃতি

এইটো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা যে এই বিশাল দেশখনৰ এক বৃহৎ অংশ সঁচাকৈয়েই অত্যন্ত সাক্ষৰ। উদাহৰণ হিচাপে বৃহৎ ৰাজ্য বংগদেশে অকল ধান আৰু অন্যান্য শস্য আৰু জীৱনধাৰণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় সকলোবোৰ বস্তু উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰতেই নহয়, ইজিপ্তত উৎপাদিত নোহোৱা আন বহু বাণিজ্যিক সম্পদ যেনে পাট, কঁপাহ আৰু নীল আদিৰ উৎপাদনতো ইজিপ্তক চেৰ পেলাইছিল। প্ৰয়োজনতকৈও অধিক জনসংখ্যাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষৰ এনে বহু অঞ্চল আছে য'ত কৃষিকাৰ্যৰ লগতে কাৰিকৰসকলে, স্বাভাৱিক এলাহ সত্ত্বেও, প্ৰয়োজনৰ তাগিদাতেই নিজকে কাপেট, বেশমী কাপোৰত বুটা তোলা, কাপোৰত ফুল তোলা, আদি কাৰ্যত জড়িত কৰিছিল। লগতে কাপোৰত সোণ-ৰূপৰ গুণাৰে ফুল তোলা আদি কাৰ্যৰ মাধ্যমত ভালেমান পাট আৰু কঁপাহী কাপোৰ পণ্য হিচাপে উৎপাদন কৰিছিল আৰু তাৰে কিছুমান দেশৰ ভিতৰত ব্যৱহাৰ কৰাৰ উপৰিও বিদেশলৈও ৰপ্তানি কৰা হৈছিল।

এইটো পাহৰিলে নচলিব যে বিশ্বৰ বিভিন্ন চুকে-কোণে প্ৰচলিত হৈ থকাৰ পিছত সোণ আৰু ৰূপ অৱশেষত হিন্দুস্থান আহি পাইছিল আৰু সেইবোৰ ইয়াতেই কিছু পৰিমাণে থাকি গৈছিল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) বঙ্গদেশৰ উৎপাদন সম্পৰ্কে বাৰ্ণিয়াৰৰ মত কি আছিল? 2½
- (ii) মোগলসকলৰ সময়ত ভাৰতৰ কৃষি-পদ্ধতিৰ বিষয়ে বাৰ্ণিয়াৰৰ মত কি আছিল? 2½
- (iii) ভাৰতলৈ অহা সোণ-ৰূপ সম্পৰ্কে বাৰ্ণিয়াৰে কি লিখিছিল? 1

Or/অথবাPaes gives a vivid description of the Bazaar

Going forward, you have a broad and beautiful street... In this street live many merchants, and there you will find all sorts of rubies, and diamonds, and emeralds, and pearls, and seed-pearls, and cloths, and every other sort of thing there is on earth and that you may wish to buy. Then you have there every evening a fair where they sell many common horses and nags, and also many citrons, and limes, and oranges, and grapes, and every other kind of garden stuff, and wood; you have all in this street.

More generally, he described the city as being "the best provided city in the world" with the markets "stocked with provisions such as rice, wheat, grains, India corn and a certain amount of barley and beans, moong, pulses and horse-gram" all of which were cheaply and abundantly available. According to Fernao Nuniz, the Vijayanagara markets were "overflowing with abundance of fruits, grapes and oranges, limes, pomegranates, jackfruit and mangoes and all very cheap". Meat too was sold in abundance in the marketplaces. Nuniz describes "mutton, pork, venison, partridges, hares, doves, quail and all kinds of birds, sparrows, rats and cats and lizards" as being sold in the market of Bisnaga (Vijayanagara).

Questions :

- (i) How does Paes describe the Bazaars of Vijayanagara? 3
- (ii) How did Fernao Nuniz describe the Vijayanagara markets? 3

পিয়াছে বজাৰৰ বিস্তৃত আৰু হুবহু বিৱৰণ দিছে

আগলৈ গ'লে তুমি এটি আহল-বহল ৰাস্তা পাবা...। এই ৰাস্তাটোতে বহু সদাগৰে বাস কৰে, আৰু তাতেই তুমি সকলো ধৰণৰ ৰুবি, হীৰা, পান্না আৰু মুকুতা আৰু লগতে ক্ষুদ্ৰ মুকুতা আৰু কাপোৰ আৰু তুমি ইচ্ছা কৰা পৃথিৱীত থকা যি কোনো বস্তুৰেই তাত কিনিব পাৰিবা। প্ৰতিটো সন্ধিয়া তুমি তাত এখন মেলা পাবা য'ত বেপাৰীবিলাকে বহুতো সাধাৰণ ঘোঁৰা আৰু টাটু ঘোঁৰা, আৰু লগতে বহুতো নেমু টেঙা আৰু নেমু টেঙাৰ গছ, সুমথিৰা টেঙা, আঙুৰ আৰু বাগানত উৎপন্ন হোৱা অন্যান্য সকলো ফল-মূল আৰু কাঠ; তুমি এই ৰাস্তাত সকলো বস্তু পাবা।

তদুপৰি এই চহৰখনক তেওঁ "সকলো বস্তু থকা আটাইতকৈ উত্তম চহৰ" ৰূপে বৰ্ণনা কৰিছিল, তাৰ বজাৰত সকলো ধৰণৰ ৰচদ-পাতি মজুত আছিল, যেনে চাউল, গম, অন্যান্য শস্য, আৰু কিছু পৰিমাণে বাৰ্লি আৰু উৰহি আৰু লেছেৰা মাহ, মুগ, অন্যান্য মাহ জাতীয় শস্য আৰু বুট মাহ—এই সকলোবিলাকেই কম দামতে আৰু প্ৰচুৰ

পৰিমাণে পোৱা গৈছিল। ফাৰনাও নুনিজৰ মতে, বিজয়নগৰৰ বজাৰ "ফল-মূলেৰে পৰিপূৰ্ণ আছিল—আঙুৰ আৰু সুমথিৰা টেঙা, নেমু টেঙা, দালিম, কঁঠাল, আৰু আম সকলো আছিল খুব সস্তা।" বজাৰত মাংসও প্ৰচুৰ পৰিমাণে বিক্ৰি কৰা হৈছিল। নুনিজে বৰ্ণনা দিছে, "ছাগলী, গাহৰী, পহু, কুকুৰা চৰাই, শহাপহু, কপৌ, বটা চৰাই আদি সকলো ধৰণৰ চৰাই আৰু ঘনচিৰিকা, এন্দুৰ, মেকুৰী আৰু জেঠী" আদি সকলো ধৰণৰ মাংস বিছনাগাৰ (বিজয়নগৰৰ) বজাৰত বিক্ৰি কৰা হৈছিল।

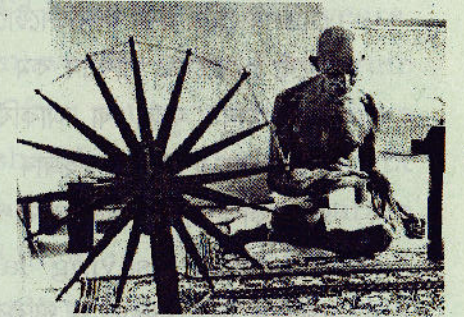
প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) পিয়াছে বিজয়নগৰ বজাৰ কেনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছিল? 3
- (ii) ফাৰনাও নুনিজে বিজয়নগৰ বজাৰ কেনেকৈ বৰ্ণনা কৰিছিল? 3

(c) Charkha

Mahatma Gandhi was profoundly critical of the modern age in which machines enslaved humans and displaced labour. He saw the Charkha as a symbol of a human society that would not glorify machines and technology. The spinning wheel, moreover, could provide the poor with supplementary income and make them self-reliant.

What I object to, is the craze for machinery as such. The craze is for what they call labour saving machinery. Men go on 'saving labour', till thousands are without work and thrown on the open streets to die of starvation. I want to save time and labour, not for a fraction of mankind, but for all; I want the concentration of wealth, not in the hands of few, but in the hands of all.

Young India, 13th November, 1924

Khaddar does not seek to destroy all machinery but it does regulate its use and check its weedy growth. It uses machinery for the service of the poorest in their own cottages. The wheel is itself an exquisite piece of machinery.

Young India, 17th March, 1927

Questions :

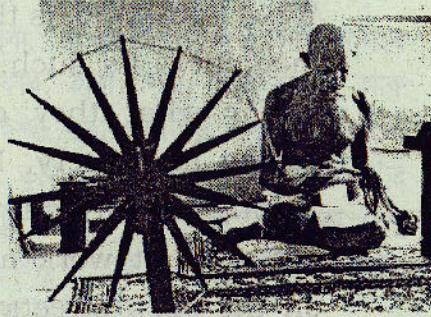
(i) What is the source of this passage?	1
(ii) Why was Mahatma Gandhi critical of the modern age?	1
(iii) Why was Gandhi against the craze for machines?	2
(iv) Why did Gandhiji lay emphasis on the use of Charkha?	2

যঁতৰ (Charkha)

মানুহক মেচিনৰ দাস কৰি শ্রমবিমুখ কৰা আধুনিক যুগৰ গভীৰ সমালোচক গান্ধীজীয়ে 'যঁতৰ' (চৰ্খা) মানৱ সমাজৰ এটি নিদৰ্শনস্বৰূপেহে গণ্য কৰিছিল। এনে নিদৰ্শন যন্ত্ৰ আৰু কাৰিকৰীক লৈ গৌৰৱাঘিত নহয়। তাৰোপৰি কাপোৰ বোৱা চকা বা প্ৰণালীটোৱে দুখীয়া লোকসকলক ওপৰাৰি উপাৰ্জনসহ আত্মনিৰ্ভৰশীল কৰে।

মেচিনৰ প্ৰতি থকা আকৰ্ষণটোকে মই প্ৰতিবাদ কৰোঁ। মেচিনত পৰিশ্ৰম কম হয় বাবে ইয়াৰ প্ৰতি মানুহ দুৰ্বল বা আকৰ্ষিত হোৱা বুলি কোৱা হয়। হেজাৰ হেজাৰ মানুহ কমবিমুখ হৈ মুকলি ৰাস্তাত খাবলৈ নাপাই নমৰা পৰ্যন্ত 'শ্রম বচোৱা' (saving labour) অথবা মেচিনৰ দিশে ধাবিত হৈ থাকিব। সময়

আৰু পৰিশ্ৰম হ্ৰাস কৰাটো মই সকলোৰে কাৰণে বিচাৰো, একাংশ লোকৰ বাবে নহয়, সা-সম্পত্তি একাংশ মুষ্টিমেয় মানুহৰ হাততে আৱদ্ধ নাথাকি সকলোৰে সমানে পোৱাটো মই বাঞ্ছা কৰোঁ।

ইয়ং ইণ্ডিয়া, 13 নৱেম্বৰ, 1924

খদ্দৰে সকলোবোৰ যন্ত্ৰপাতিৰ ব্যৱহাৰ বিনষ্ট কৰিব খোজা নাই, কিন্তু যন্ত্ৰপাতিৰ ব্যৱহাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ইয়াৰ সীমাহীন বৃদ্ধিত খদ্দৰে বাধা প্ৰদান কৰে। আটাইতকৈ দুখীয়া লোকসকলেও ঘৰতে বহি এই যন্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰ কৰি উপকৃত হ'ব পাৰে। চকা নিজেই এটা উত্তম যন্ত্ৰ।

ইয়ং ইণ্ডিয়া, 17 মাৰ্চ, 1927

প্ৰশ্নসমূহ :

(i) উক্ত পাঠ্যাংশৰ উৎস কি ?	1
(ii) মহাত্মা গান্ধীয়ে আধুনিক যুগক কিয় সমালোচনা কৰিছিল ?	1
(iii) মেচিনৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ আকৰ্ষণৰ তেওঁ কিয় প্ৰতিবাদ কৰিছিল ?	2
(iv) যঁতৰৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰতি মহাত্মা গান্ধীয়ে কিয় গুৰুত্ব দিছিল ?	2

Or/অথবা

"The British element is gone, but they have left the mischief behind"

Sardar Vallabh Bhai Patel said—"It is no use saying that we ask for separate electorates, because it is good for us. We have heard it long enough. We have heard it for years, and as a result of this agitation we are now a separate nation... . Can you show me one free country where there are separate electorates? If so, I shall be prepared to accept it. But in this unfortunate country, if this separate electorate is going to be persisted in, even after the division of the country, woe betide the country; it is not worth living in. Therefore, I say, it is not for my good alone, it is for your own good that I say it, forget the past. One day, we may be united... . The British element is gone, but they have left the mischief behind. We do not want to perpetuate that

mischievous. (Hear, hear). When the British introduced this element they had not expected that they will have to go so soon. They wanted it for their easy administration. That is all right. But they have left the legacy behind. Are we to get out of it or not?"

CAD, Vol. V

Questions :

- (i) Why, according to Sardar Vallabh Bhai Patel, are we now a separate nation? 2
- (ii) "... it is not worth living in." What, according to him, is not worth living in and when? 2
- (iii) "We do not want to perpetuate that mischief." What mischief does he refer to? 2

"বৃটিছসকল গ'ল, কিন্তু ক্ষতিসাধন কৰি থৈ গ'ল"

চৰ্দাৰ বল্লভ ভাই পেটেলে কৈছিল—“আমি পৃথক নিৰ্বাচন বিচাৰিছো বুলি কোৱা কথাষাৰ কোনো অৰ্থ নাই, কাৰণ এইটো আমাৰ কাৰণে ভাল। আমি এইটো বহুদিন ধৰি শুনিছিলো। আমি এইটো বহু বছৰ ধৰি শুনিছিলো আৰু এই আন্দোলনৰ ফলস্বৰূপে আমি এতিয়া বেলেগ জাতি হ'লো...। তোমালোকে মোক এনে এখন স্বাধীন দেশ দেখুৱাব পাৰিবানে য'ত পৃথক নিৰ্বাচন আছে? যদি আছে, মই এইটো মানি ল'বলৈ সাজু আছো। কিন্তু এইখন দুৰ্ভাগীয়া দেশত এই পৃথক নিৰ্বাচন যদি তিষ্ঠি থাকিবই লগা হয়, আনকি দেশখন বিভক্ত হোৱাৰ পিছতো দেশখনত দুৰ্ভোগ চলিয়ে থাকিব আৰু ইয়াত বাস কৰাৰ বাবে অনুপযোগী হ'ব। সেই বাবে মই কওঁ, অকল মোৰ ভালৰ বাবে নহয়, এইটো তোমালোকৰ নিজৰ কাৰণেও ভাল। মই কওঁ অতীতক পাহৰি যোৱা। এদিন আমি একগোট হ'ব পাৰিম...। বৃটিছসকল গ'ল কিন্তু তেওঁলোকে আমাৰ ক্ষতিসাধন কৰি থৈ গ'ল। আমি সেই অপকাৰ চিৰকলীয়া কৰিব খোজা নাই (শুনা, শুনা)। বৃটিছে আমাৰ মাজত এই বিভেদৰ সৃষ্টি কৰাৰ সময়ত তেওঁলোকে যে সোনকালেই যাব লাগিব এইটো ভবা নাছিল। তেওঁলোকে এই বিভেদ

কামনা কৰিছিল তেওঁলোকৰ শাসন সহজ কৰিবৰ কাৰণে, সেইটো বাৰু ঠিক আছে, কিন্তু এইটোৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ উত্তৰাধিকাৰ ৰাখি থৈ গ'ল। আমি ইয়াৰ কবলৰ পৰা মুক্ত হ'ব বিচাৰো, নে নিবিচাৰো?"

CAD, Vol. V

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) চৰ্দাৰ বল্লভ ভাই পেটেলেৰ মতে আমি এতিয়া কিয় বেলেগ জাতি? 2
- (ii) "... ইয়াত বাস কৰাৰ বাবে অনুপযোগী হ'ব।" তেওঁৰ মতে কি আৰু কেতিয়া অনুপযোগী হ'ব? 2
- (iii) "আমি সেই অপকাৰ চিৰকলীয়া কৰিব খোজা নাই।" তেওঁৰ মতে অপকাৰটো কি? 2

5. Draw a map of India and show the States where the following languages are State languages : 2+4=6

- (a) Malayalam
- (b) Oriya
- (c) Telugu
- (d) Kannada

ভাৰতৰ এখন মানচিত্ৰ আঁকি প্ৰদেশবোৰৰ বহুগুৰা য'ত তলত দিয়া ভাষাকেইটা ৰাজ্যিক ভাষা :

- (a) মালায়লাম
- (b) উৰিয়া
- (c) তেলেগু
- (d) কানাড়া

Or/অথবা

Write a short note on Srimanta Sankaradeva.

6

শ্রীমন্ত শঙ্কৰদেৱৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

Or/অথবা

What was Rowlatt Act?

6

ৰাওলাট আইন কি আছিল?

5. Draw a map of India and show the States where the following languages are State languages.

- Malayalam
- Oiya
- Tamil
- Kannada
- Marathi
- Urdu
- Punjabi
- Sanskrit

2015

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

1. Answer the following questions :

1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰা :

(a) The Assam Higher Secondary Education Council was established in —.

অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ — চনত স্থাপন কৰা হয়।

(b) The full form of KKHSOU is —.

KKHSOUৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল —।

(c) The World Population Day is observed on —.

বিশ্ব জনসংখ্যা দিৱস — তাৰিখে পালন কৰা হয়।

(d) The basis of 'reward and punishment' in education is law of — of learning.

শিক্ষাত 'শাস্তি আৰু পুৰস্কাৰ'ৰ ভিত্তি হৈছে শিক্ষণৰ — নীতি।

(e) A man identifies a friend whom he was not met for a long time with the help of — process.

এজন মানুহে বহুদিন লগ নোপোৱা এজন বন্ধুক — প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা চিনাক্ত কৰে।

(f) The score that appears in maximum number in a distribution of scores is known as —.

বাৰিৰ বিভাজন তালিকাত সৰ্বাধিক পুনৰাবৃত্তি ঘটা বাৰিটোক — বুলি কোৱা হয়।

Give short answer in one sentence :

এটা বাক্যত চমু উত্তৰ দিয়া :

(g) What was the name of the programme adopted for improvement of Primary Education in India on the basis of National Education Policy, 1986?

জাতীয় শিক্ষা নীতি, 1986-ৰ পৰামৰ্শ অনুযায়ী ভাৰতত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা আঁচনিখনৰ নাম কি আছিল?

(h) What is meant by the word 'open' in Open Education?

মুক্ত শিক্ষাত 'মুক্ত' শব্দটোৱে কি বুজায়?

(i) In which year 'Protection of Women from Domestic Violence Bill' was passed?

কোন চনত 'মহিলাৰ ঘৰুৱা হিংসা সুৰক্ষা বিল'খন গ্ৰহণ কৰা হৈছিল?

(j) The driver of a car stops the car when he sees a red signal in a traffic point. Which method of learning seems to operate in this case?

এজন গাড়ীৰ ড্ৰাইভাৰে 'ট্ৰেফিক পইন্ট'ত ৰঙা লাইটটো দেখাৰ লগে লগে গাড়ীখন ৰখাই দিয়ে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষণৰ কোনটো পদ্ধতিয়ে ক্ৰিয়া কৰা যেন লাগে?

(k) Mention any one environmental factor of interest.

আগ্ৰহৰ যি কোনো এটা পৰিৱেশীয় কাৰক উল্লেখ কৰা।

(l) What is the positional measure of central tendency?

কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ স্থানসূচক জোখটো কি?

- (Continued)

- (Turn Over)

Or / অথবা

What are the suggestions forwarded by National Education Policy, 1986 regarding Secondary Education? Discuss.

জাতীয় শিক্ষানীতি, 1986-ত মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পর্কে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ কি কি আছিল? আলোচনা কৰা।

15. Describe briefly about the importance of Non-formal Education in present society. 4

বৰ্তমান সমাজত অগতানুগতিক শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Mention four important characteristics of Open Education.

‘মুক্ত শিক্ষা’ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

16. Explain the relationship between education and women empowerment. 4

শিক্ষা আৰু মহিলা সৰলীকৰণৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

17. Discuss about the importance of physical education in school. 4

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What are the objectives of physical education? Discuss.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

18. Mention four major objectives of environmental education. 4

পৰিৱেশ শিক্ষাৰ চাৰিটা প্ৰধান উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

19. Discuss briefly the educative value of law of readiness of learning. 4

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতিটোৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য চমুকৈ আলোচনা কৰা।

20. Distinguish between trial and error and insightful learning. 4

প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল, আৰু অন্তৰ্দৃষ্টিমূলক শিক্ষণৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

21. Describe briefly any two economic methods of memorization. 4

স্মৰণৰ যি কোনো দুটা সঞ্চয়ী পদ্ধতি চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

“Interest is precondition of attention.” Explain.

“আগ্ৰহ মনোযোগৰ পূৰ্বচৰ্ত।” ব্যাখ্যা কৰা।

22. What is bar diagram? Discuss about its different types. 1+3=4

দণ্ডচিত্ৰ কাক বোলে? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

23. Draw a frequency polygon from the following data : 4

তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা এটা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	Frequency বাৰংবাৰতা
50-54	2
45-49	4
40-44	6
35-39	10
30-34	5
25-29	3

24. Describe the aims of Secondary Education as suggested by Mudaliar Commission. 6

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে মুডালিয়াৰ আয়োগে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

25. What is memory? Discuss briefly about the factors of memory. 2+4=6

স্মৃতি কি? স্মৃতিৰ উপাদানসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss how a teacher can improve the attention of students in the classroom environment. 6

শ্ৰেণীকোঠাৰ পৰিৱেশত এজন শিক্ষকে ছাত্ৰৰ মনোযোগ কেনেকৈ বৃদ্ধি কৰিব পাৰে আলোচনা কৰা।

26. Explain briefly the conditioned response method of learning. Discuss about the bearing of this method in classroom situation. 2+4=6

শিক্ষণৰ অনুবন্ধিত প্ৰতিক্ৰিয়াৰ পদ্ধতিটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। শ্ৰেণীকোঠাৰ পৰিৱেশত এই পদ্ধতিৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is mental health? Discuss about the role of school in promoting mental health of students. 2+4=6

মানসিক স্বাস্থ্য বুলিলে কি বুজা? শিক্ষার্থীৰ মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষা কৰাত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

27. Find out mean from the following table using Assumed Mean Method : 6

অনুমিত গড় পদ্ধতিৰে তলৰ তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

Class Interval শ্ৰেণী অন্তৰাল	Frequency বাৰংবাৰতা
70-74	1
65-69	3
60-64	5
55-59	6
50-54	12
45-49	5
40-44	5
35-39	1
30-34	2
$N = 40$	

For Blind Candidates only

(কেবল দৃষ্টিহীন ছাত্র-ছাত্রীৰ বাবে)

(In lieu of Question Nos. 1(f), 1(l), 12, 13, 22, 23 and 27)

(প্রশ্ন নম্বৰ 1(f), 1(l), 12, 13, 22, 23 আৰু 27-ৰ পৰিৱৰ্তে)

28. Answer the following questions in brief (any four) : 5×4=20

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ চমুকৈ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write five important characteristics of Non-formal Education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ পাঁচটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লিখা।

(b) What are the objectives of Navodaya Vidyalaya?

নবোদয় বিদ্যালয়ৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(c) Explain the concept of Population Education.

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Distinguish between learning and maturation.

শিক্ষণ আৰু পৰিপক্বতাৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(e) What are the characteristics of good memory?

ভাল স্মৃতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

(f) Mention five characteristics of a mentally healthy person.

মানসিকভাৱে স্বাস্থ্যৱান এজন ব্যক্তিৰ পাঁচটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

ok

2015

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Contd.

১। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

১×৭=৭

- (ক) খোৰা মৰাণৰ পুতেক কোন?
- (খ) 'ওমৰ তীৰ্থ' কাব্যপুথিৰ মূল কি?
- (গ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাই সাহিত্য অকাডেমি লাভ কৰা কবিতা পুথিখনৰ নাম কি?
- (ঘ) আনন্দৰাম বৰুৱাই ল'ৰাকালতে কণ্ঠস্থ কৰা গ্ৰন্থখনৰ নাম কি?
- (ঙ) 'সমুদ্ৰ মন্থন' পাঠটি কাৰ ৰচনা?
- (চ) 'কামসেন্দুৰ' কবিতা পুথিখনৰ ৰচক কোন?
- (ছ) 'মলাট' শব্দৰ অৰ্থ কি?
- (জ) অসমীয়া কথাছবিৰ জনক কোন?
- (ঝ) দাঁতৰ পোকবোৰ প্ৰকৃততে কি?

২। তলৰ যিকোনো সাতোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

২×৭=১৪

- (ক) মিলাৰামৰ উপৰিপুৰুষৰ নাম কি? তেওঁ কিমান শকত বা শকাব্দত অসমলৈ আহিছিল?
- (খ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাৰ 'মগনিয়াৰ' কথা-কবিতাটো কোনগৰাকী ৰচ সাহিত্যিকৰ কোনটো কবিতাৰ লগত সাদৃশ্য আছে?
- (গ) আনন্দৰাম বৰুৱাক কিহে মহৎ আৰু অমৰ কৰি তুলিছে?
- (ঘ) যান্ত্ৰিক সভ্যতাই আজি আগুৱাই আহি কি পথৰ সৃষ্টি কৰিছে?
- (ঙ) প্ৰকৃততে তাগ বা বৈৰাগ্য কি?

25T MASS

[2]

(চ) ৰমাকান্তই নপঢ়াৰ কাৰণ কি বুলি কৈছিল?

(ছ) প্ৰমথেশ বৰুৱাৰ জন্ম ক'ত আৰু কেতিয়া হৈছিল?

(জ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই ভোলাগুৰিত কি কি সামগ্ৰীৰে 'ষ্টুডিঅ' নিৰ্মাণ কৰিছিল?

(ঝ) 'বিজ্ঞান' বুলিলে কাক বুজায়?

৩। তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৪×১=৪

(ক) মিলাৰামে জীৱনচৰিত লিখিব লোৱাৰ মূল কাৰণ চাৰিটা কি কি?

(খ) ৰমাকান্তৰ চৰিত্ৰটো চমুকৈ বিশ্লেষণ কৰা।

(গ) আমি বৈজ্ঞানিক মানসিকতা কেনেদৰে গঢ় দিব পাৰোঁ?

৪। যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৫×১=৫

(ক) একাগ্ৰতা গুণে আনন্দৰামক কেনেদৰে সহায় কৰিছিল?

(খ) গুৰুৱে বিদ্যার্থীক অধ্যয়ন সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত কি কি উপদেশ দিছিল?

(গ) বিজ্ঞানৰ আৱিষ্কাৰো এদিন মানৱ সভ্যতাৰ ধ্বংসৰ কাৰণ হৈ পৰিব পাৰে নেকি? 'সমুদ্ৰ মন্থন' পাঠটিৰ সহায়ত আলোচনা কৰা।

৫। যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

১×৫=৫

(ক) মহাপুৰুষ শংকৰদেৱে কোন স্থানত ভৱনীলা সম্বৰণ কৰে?

(খ) মফিজুদ্দিন আহমদ হাজৰিকাৰ কবিতাত কেনেধৰণৰ দৰ্শনৰ প্ৰকাশ ঘটিছে?

(গ) 'শেষ অৰ্ঘ্য' কবিতাটি কোনখন কাব্যগ্ৰন্থৰ অন্তৰ্গত?

25T MASS

[3]

Contd.

(ঘ) 'প্ৰবুদ্ধ' শব্দৰ অৰ্থ কি?

(ঙ) কাঠমিস্ত্ৰী ক'ত থাকিবলগীয়া হয়?

(চ) 'পছোৱা' আলোচনীখন কোনে সম্পাদনা কৰিছিল?

(ছ) কবিৰ জীয়াই থকাৰ মন্ত্ৰ কি?

(জ) কোনখন গ্ৰন্থৰ বাবে ড° নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈয়ে সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰে?

৬। যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

২×৫=১০

(ক) বালক কৃষ্ণই ক'ত বহি কেনেদৰে বেণু (বাঁহী) বজাইছিল?

(খ) নলিনীবালা দেৱীৰ জীৱনীগ্ৰন্থ দুখনৰ নাম লিখা।

(গ) জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীতসমূহত কোন দুটা সুৰ ধ্বনিত হৈছে?

(ঘ) কাঠমিস্ত্ৰীয়ে কি কি কাঠক মনোহৰ ৰূপ দিয়ে?

(ঙ) 'জয়ন্তী' আলোচনীখন কোন দুগৰাকী ব্যক্তিৰ দ্বাৰা সম্পাদিত হৈছিল?

(চ) ড° নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ দুখন গৱেষণামূলক গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

৭। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৩×২=৬

(ক) বালক কৃষ্ণই কাৰ সৈতে, কেনেদৰে বৃন্দাবনলৈ গৈছিল, লিখা।

(খ) 'চিতাগ্নি হোমাগ্নি হ'ব' — কথাষাৰৰ তাৎপৰ্য কি?

(গ) কাঠমিস্ত্ৰীৰ শ্ৰমৰ এটি চমু বৰ্ণনা দিয়া।

(ঘ) কবি নৱকান্তই কিয় পৃথিৱীলৈ উভতি নাহে বুলি ভাবিছে, চমুকৈ লিখা।

৮। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰা : (যিকোনো এফাঁকি)

৪×১=৪

(ক) সত্ৰঃ ৰজঃ তমো গুণ

সকলোতে নিৰগুণ

বোলে ছনু বিশ্বগিৰি সেই মহাজন।

(খ) অভিনৱ এক জীৱনৰ ৰূপ

পুষ্পিত কৰি তুলিবলৈ

আজি মানৱৰ জন জীৱনৰ

সংহত অভ্যুত্থান।

(গ) আঘোণৰ পথাৰত দাৱনীৰ কাম আছে

মুঠি মুঠি ডাঙৰি ডাঙৰি,

কাম আছে

আঘোণৰ পথাৰত কাম আৰু কাম।

৯। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

১×২=২

(ক) ব্যক্তিয়ে মূল্যবোধ কিহৰ পৰা আয়ত্ত কৰে?

(খ) নৈতিক শব্দটোৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ কি?

(গ) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা আয়োগ কিমান চনত গঠিত হৈছে?

১০। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

২×২=৪

(ক) কেনেধৰণৰ কাৰ্যৰ মূল্য আছে বুলি ক'ব নোৱাৰি?

(খ) কিশোৰ অৱস্থাপ্ৰাপ্তি কোন দুটি ক্ষেত্ৰত আগতীয়া হয়?

(গ) কৈশোৰ কালক কি কি দুখন জগতৰ সংযোগী কাল বুলিব পাৰি লিখা।

১১। যিকোনো এটা প্রশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা : $8 \times 1 = 8$

(ক) 'ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা আৰু গৱেষণা পৰিষদে' উল্লেখ কৰা ১০টা মূল্যবোধ কি কি?

(খ) কৈশোৰ কালৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা মাধ্যমিক স্তৰৰ পাঠ্যক্ৰমত থকা চাৰিটা প্ৰাথমিক আৰু মৌলিক বিষয় কি কি?

১২। (ক) পুৰুষবাচক প্ৰত্যয় বুলিলে কি বুজা? অসমীয়া ভাষাত পুৰুষবাচক প্ৰত্যয়সমূহ কি কি? উদাহৰণ দি বুজাই লিখা। $2+2+3=7$

অথবা

(খ) কৃৎ আৰু তদ্ধিৎ প্ৰত্যয় কাক বোলে? প্ৰতিবিধৰ উদাহৰণ দি বুজাই লিখা। $2+2+3=7$

১৩। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা শব্দৰ প্ৰত্যয় ভাঙি কি প্ৰত্যয় যোগ হৈছে লিখা। $1 \times 5 = 5$

লাগতিয়াল, ক্ষীৰতী, জিৰণি, নাৰবীয়া, সাৰুৱা, গাঁৱলীয়া, ৰুগীয়া, ফুলাম।

১৪। তলত দিয়া খণ্ডবাক্যবোৰৰ অৰ্থ লিখি একোটাকৈ বাক্যৰচনা কৰা : (যিকোনো চাৰিটা) $2 \times 8 = 16$

কপাল ফুটা, বুকুৰ তেজ, হাড় পেলা, কুন্দত কটা, পেট মচা, ধোঁৱা-খুলীয়া।

১৫। তলত দিয়া যিকোনো এটি বিষয় লৈ এখন ৰচনা লিখা : 15

(ক) তোমাৰ প্ৰিয় সাহিত্যিক

(জন্ম — শিক্ষা আৰু কৰ্মজীৱন — সাহিত্য সম্ভাৰৰ পৰিচয় — প্ৰিয় হোৱাৰ কাৰণ — সামৰণি।

(খ) গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ আৱশ্যকতা

(আৰম্ভণি — বিদ্যাৰ্থী জীৱন আৰু গ্ৰন্থ — সামাজিক জীৱন আৰু গ্ৰন্থ — চৰিত্ৰবোধ আৰু গ্ৰন্থ অধ্যয়ন — মূল্যবোধ আৰু গ্ৰন্থ অধ্যয়ন — গ্ৰন্থৰ প্ৰকাৰ — সামৰণি)

(গ) বিজ্ঞান আৰু আধুনিক প্ৰযুক্তি

(আৰম্ভণি — সভ্যতা আৰু বিজ্ঞান — সমাজ জীৱনত আধুনিক প্ৰযুক্তিৰ প্ৰভাৱ — প্ৰযুক্তিৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু প্ৰয়োগ — প্ৰকৃতিৰ ওপৰত ইয়াৰ প্ৰভাৱ — সামৰণি)

(ঘ) পৰিৱেশ প্ৰদূষণ

(আৰম্ভণি — পৰিৱেশ প্ৰদূষণৰ কাৰণ — প্ৰদূষণ ৰোধ কৰাৰ উপায় — পৰিৱেশ ৰক্ষাত ব্যক্তি আৰু সমাজৰ দায়িত্ব — সামৰণি)

_____ x _____

2015

ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

**(FOR THE CANDIDATES OF
OLD & NEW SYLLABUSES)**

Contd.

SECTION A

(Reading Skills : 10 Marks)

1. Read the following passage carefully :

So the ships were brought into the dock and the passengers began to go ashore. But Mr. Escombe had sent word to the captain that, as the whites were highly enraged against me and my life was in danger, my family and I should be advised to land at dusk, when the Port Superintendent Mr. Tatum would escort us home. The captain communicated the message to me, and I agreed to act accordingly. But scarcely half an hour after this, Mr. Laughton came to the captain. He said: 'I would like to take Mr. Gandhi with me, should he have no objection. As the legal adviser of the Agent Company I tell you that you are not bound to carry out the message you have received from Mr. Escombe.' After this he came to me and said somewhat to this effect: 'If you are not afraid, I suggest that Mrs. Gandhi and the children should drive to Mr. Rustomji's house. whilst you and I follow them on foot. I do not at all like the idea of your entering the city like a thief in the night. I do not think there is any fear of anyone hurting you. Everything is quiet now. The whites have all dispersed. But in any case I am convinced that you ought not to enter the city stealthily.' I readily agreed. My wife and children drove safely to Mr. Rustomji's place.

With the captain's permission I went ashore with Mr Laughton. Mr. Rustomji's house was about two miles from the dock.

On the basis of your reading of the passage answer the following questions :

- (a) Who is the speaker in this passage? 1
- (b) What word had Mr Escombe sent to the captain of the ship? 2
- (c) Why did Mr Laughton come to the Captain? 2
- (d) What did Mr Laughton say to the speaker? 2
- (e) The speaker readily agreed to Mr Laughton's suggestion. What does it tell us about the speaker's character? 2
- (f) Find a word from the passage that means "moving secretly or moving like a thief". 1

SECTION B

(Advanced Writing Skills : 25 Marks)

2. Write an attractive poster for a cultural show in your village / town. 5

OR

You are the Personal Manager of Hotel Taj International, Guwahati. You need two lady receptionists and five security guards for the hotel. Write out an advertisement for the posts which is to be published in an English daily.

3. Your School / College has recently celebrated "Cleanliness week", organising a number of programmes and competitions. Write a report in about **125** words to be published in a local newspaper. 10

OR

Write an article on "Mobile Phones : Uses and Abuses" to be published in your School / College magazine. (maximum **135** words)

4. Write a letter to the editor of a newspaper on reckless driving. You are Roshan / Divya living in Duliajan. 10

OR

You are Firoz/Meena. You have seen an advertisement for the post of Sales Executive in a multi-national company. Write a formal application for the post in response to the advertisement.

SECTION C

(Grammar : 20 Marks)

5. Change the form of narration in the following sentences :

2×2=4

(a) "Where do you go every Sunday?" I asked the girl. She replied, "I go to the church".

(b) The teacher asked Rumi if she had read the Bible. She replied that she hadn't.

6. Change the voice of **any three** of the following sentences :

1×3=3

(a) She bought the baby a doll.

(b) They were refused admission.

(c) He was found guilty of murder.

(d) The leader was welcomed by the people.

(e) My watch has been stolen.

7. Rewrite **any five** of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms:

1×5=5

(a) I usually — (go) to bed at 10 O'clock.

(b) The teacher — (know) the boy was lying.

(c) He — (work) here since 2009.

(d) When I reached the station, the train — (leave).

(e) I — (go) to Delhi tomorrow.

(f) I — (write) an essay now.

(g) When I went to her house, she — (sing) a song.

8. Rewrite **any four** of the following sentences filling in the blanks with appropriate prepositions: 1×4=4

(a) I have heard a lot about you — your class teacher.

(b) His father is a principal — a school in Jorhat.

(c) Please sit down — a few minutes.

(d) Tom is addicted — gambling.

(e) Don't be afraid — telling the truth.

(f) Sheila is proud — her beauty.

9. Rewrite **any four** of the sentences as directed: 1×4=4

(a) Kolkata is the most populous city in India.

(Change into comparative degree)

(b) No other boy is as intelligent as Raju.

(Change into superlative degree)

(c) No sooner did he see me than he began to quarrel.

(Change into affirmative)

(d) I know where he was born.

(Change into a simple sentence)

(e) He tried all plans.

(Change into negative)

(f) I shall never forget you.

(Change into interrogative)

SECTION D

(Text books : 45 Marks)

10. Read the following extracts and answer the questions that follow:

(a) "... and felt that old

familiar ache, my childhood's fear,

but all I said was, see you soon, Amma,

all I did was smile and smile and smile..."

Questions :

(i) What was the childhood fear that now troubled the poet? 1

(ii) What do the poet's parting words suggest? 2

(iii) Why did the poet smile and smile? 1

OR

- (b) "Those who prepare green wars,
wars with gas, wars with fire,
victory with no survivors,
and walk about with their brothers
in the shade, doing nothing."

Questions :

- (i) What are the different kinds of wars mentioned by the poet in the passage? 1
- (ii) What kind of victory do they achieve? 1
- (iii) What should the warmongers do? 1
- (iv) Find the words in the passage that mean 'those left alive' and 'win'. 1

11. Answer **any three** of the following questions in **30-40** words : $2 \times 3 = 6$

- (i) Why has the mother been compared to the 'late winter's moon'?

- (ii) What is the sadness that the poet refers to in the poem "Keeping Quiet"?

- (iii) What is the legend on which the poem 'A Thing of Beauty' is written?

- (iv) What, according to Keats, never 'passes into nothingness'?

- (v) What is 'in the news' as mentioned in 'A Roadside Stand'?

- (vi) Why do the people who are running the roadside stand 'ask for some city money'?

12. Answer **any five** of the following questions : $1 \times 5 = 5$

- (a) What did M Hamel write at the end of the class?

- (b) What does the author of 'Lost Spring' find Saheb doing every morning?

- (c) What does Mukesh want to be?

(d) Who is the 'Chota Sahib' in the 'Memoirs of a Chota Sahib'?

(e) What did Shukla want Gandhi to do?

(f) Who was Sir Edward Gait?

(g) Did Sophie really meet Danny Casey?

(h) Where was it most likely that Sophie and her friend would find work after school?

13. Answer **any five** of the following questions in **30-40** words :
2×5=10

(a) What was Franz expected to be prepared with for school that day?

(b) What was the commotion that Franz anticipated in the classroom?

(c) What explanation does the author of 'Lost Spring' offer for the children not wearing footwear?

(d) What is Firozabad famous for and why?

(e) What was the belief about the dividing channel between Peacock Island and the main land of Guwahati?

(f) What does Roventree state about the large 'Bheel' close to the bungalow at Rajapara?

(g) What other dreams does Sophie have besides having a boutique?

14. Answer **any one** of the following questions in **80-100** words :
5×1=5

(a) Give a detailed account of the scene in the classroom on the day of the last lesson.

OR

(b) 'The battle of Champaran is won', Gandhi exclaimed. Explain the context in which this was said.

OR

(c) Describe the miserable plight of the people of Firozabad.

15. Answer **any one** of the following questions in **125-150** words:

7×1=7

What impression do you form of Mr Lamb? How does he look at life?

OR

Describe Tishani's journey to the end of the earth — the Antarctic region, and her experiences during that journey.

16. Answer **any four** of the following questions in **30-40** words:

2×4=8

- (a) How did the Tiger King celebrate the killing of the hundredth tiger?
- (b) Why is Antarctica the perfect place to study changes in the environment?
- (c) Why and how did Derry enter Mr Lamb's garden?
- (d) How and why do people comment so painfully about Derry's face?

- (e) When did Bama experience untouchability?

- (f) Why did Zitkala-Sa feel uncomfortable in the dining room?